

РЕШЕНИЕ НА ОБЩИЯ СЪД (втори състав)

12 юли 2011 година*

По дело T-133/07

Mitsubishi Electric Corp., установено в Токуо (Япония), за което се явяват г-н R. Denton, solicitor, и адв. K. Haegeman, avocat,

жалбоподател,

срещу

Европейска комисия, представлявана първоначално от г-н F. Arbault и г-жа J. Samnadda, впоследствие от г-н X. Lewis, впоследствие от г-н P. Van Nuffel и г-н J. Bourke и накрая от г-н Van Nuffel и г-н N. Khan, в качеството на представители,

ответник,

с предмет искане за отмяна на Решение С(2006) 6762 окончателен на Комисията от 24 януари 2007 година относно производство по член 81 [ЕО] и член 53 от Споразумението за ЕИП (дело COMP/F/38.899 — Комутационни апарати с газова изолация), в частта му, която се отнася до жалбоподателя и ТМ T & D, при условията на евентуалност искане за отмяна на член 2, буква ж) от това решение, както и на член 2, буква з) от посоченото решение, в частта му, която се

* Език на производството: английски.

отнася до жалбоподателя, а при условията на последваща евентуалност — искане за изменение на член 2 от същото решение, като отмени или при липсата на отмяна намали размера наложената на жалбоподателя глоба,

ОБЩИЯТ СЪД (втори състав),

състоящ се от: г-жа I. Pelikánová (докладчик), председател, г-н K. Jürimäe и г-н S. Soldevila Frago, съдии,

секретар: г-жа С. Kantza, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 11 декември 2009 г.

постанови настоящото

Решение

Обстоятелства, предхождащи спора

1. *Жалбоподател*

- 1 Жалбоподателят Mitsubishi Electric Corp. е японско дружество, осъществяващо дейност в различни сектори, и по-специално в областта на комуникационните

апарати с газова изолация (наричани по-нататък „КАГИ“). Между октомври 2002 г. и април 2005 г. дейността му в областта на КАГИ се упражнява от съвместно дружество, а именно ТМ Т & D Corp., в което Mitsubishi Electric Corp притежава равен брой дялове заедно с Toshiba Corp. и което е прекратено през 2005 г.

2. Стоки

2. Комутационните апарати с газова изолация се използват, за да се контролира потокът на енергия в електрическите мрежи. Те представляват тежко електрическо оборудване, което се използва като основен компонент в електрически подстанции. Комутационните апарати с газова изолация се продават в целия свят като неразделна част от електрическа подстанция „до ключ“ или като отделна част, която трябва да бъде интегрирана в такава подстанция.

3. Административно производство

3. На 3 март 2004 г. АВВ Ltd уведомява Комисията на Европейските общности за наличието на антиконкурентни практики в сектора на комутационните апарати с газова изолация във връзка с устно искане за освобождаване от глоби в съответствие с Известие на Комисията от 19 февруари 2002 година относно освобождаване от глоби или намаляване на техния размер по дела във връзка с картели (ОВ С 45, 2002 г., стр. 3, наричано по-нататък „Известие относно сътрудничеството“).
4. Освен устно искане за освобождаване от глоби, АВВ представя и устно становище и писмени доказателства. Вследствие на това на 24 април 2004 г. Комисията приема решение за условно освобождаване на АВВ от глоба.

- 5 Въз основа на изявленията на АВВ Комисията започва разследване и на 11 и 12 май 2004 г. извършва проверки в помещенията на няколко дружества, които осъществяват дейност в сектора на КАГИ.

- 6 На 20 април 2006 г. Комисията изготвя изложение на възраженията, което е връчено на 20 дружества, сред които по-специално е и жалбоподателят. На 18 и 19 юли 2006 г. Комисията изслушва дружествата, до които е отправено изложението на възраженията.

4. Обжалвано решение

- 7 На 24 януари 2007 г. Комисията приема Решение С(2006) 6762 окончателен относно производство по член 81 [ЕО] и член 53 от Споразумението за ЕИП (преписка СОМР/Е/38.899 — Комутационни апарати с газова изолация) (наричано по-нататък „обжалваното решение“).

- 8 В съображения 113—123 от обжалваното решение Комисията посочва, че отделните предприятия, които са участвали в картела, са съгласували в съответствие с договорените правила възлагането на проектите за КАГИ в световен мащаб, с изключение на някои пазари, по-конкретно с цел да се запазят квотите, които до голяма степен съответстват на техните традиционни оценявани пазарни дялове. Тя уточнява, че възлагането на проектите за КАГИ е било осъществявано въз основа на обща „японска“ квота и обща „европейска“ квота, които впоследствие е следвало да бъдат разпределени помежду им съответно от японските и европейските производители. В споразумение, подписано на 15 април 1988 г. във Виена (наричано по-нататък „Споразумение GQ“), са установени правила, които позволяват възлагането на проектите за КАГИ било на японските производители, било на европейските производители, и включването на тяхната стойност в съответната квота. Освен това в съображения 124—132 от обжалваното решение Комисията уточнява, че отделните предприятия, които участват

в картела, са сключили устно споразумение (наричано по-нататък „общо споразумение“), по силата на което проектите за КАГИ в Япония, от една страна, и в европейските държави — членки на картела, от друга страна, наричани общо „държави по произход на производителя“ на проектите за КАГИ, са били запазени съответно за японските и за европейските членове на картела. Проектите за КАГИ в „държавите по произход на производителя“ не са били предмет на обмен на информация между двете групи и не са били включени в съответните квоти.

- 9 Споразумението GQ съдържа и правилата за обмен на необходимата за функционирането на картела информация между двете групи производители, който обмен е осигурен по-конкретно от секретарите на посочените групи, за манипулиране на съответните процедури за възлагане на обществени поръчки и за определяне на цените на проектите за КАГИ, които не са могли да бъдат възложени. Съгласно текста на приложение 2 към Споразумението GQ това споразумение се прилага за целия свят, с изключение на Съединените американски щати, Канада, Япония и 17 страни от Западна Европа. Освен това по силата на общото споразумение проектите за КАГИ в европейските държави, различни от „държавите по произход на производителя“, също са били запазени за европейската група, тъй като японските производители са поели задължение да не представят оферти във връзка с проектите за КАГИ в Европа.
- 10 Според Комисията разпределянето на проектите за КАГИ между европейските производители е било уредено и със споразумение, подписано на 15 април 1998 г. във Виена и озаглавено „E-Group Operation Agreement for GQ-Agreement“ (наричано по-нататък „Споразумението EQ“). Тя посочва, че проектите за КАГИ в Европа са били възлагани съобразно същите правила и процедури като предвидените във връзка с възлагането на проектите за КАГИ в други страни. По-конкретно проектите за КАГИ в Европа също трябвало да бъдат съобщени, описани, възложени, договорени или да им бъдат определени минимални цени.
- 11 Въз основа на направените в обжалваното решение фактически констатации и правна преценка Комисията констатира, че разглежданите предприятия са нарушили член 81 ЕО и член 53 от Споразумението за Европейското

икономическо пространство (наричано по-нататък „Споразумение за ЕИП“) и им налага глоби, чийто размер е изчислен в съответствие с метода, изложен в Насоки относно метода за определяне на размера на глобите, налагани съгласно член 15, параграф 2 от Регламент № 17 и член 65, параграф 5 от Договора за ЕОВС (ОВ С9, 1998 г., стр. 3; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 3, стр. 69, наричани по-нататък „Насоките“), както и в Известието относно сътрудничеството.

- 12 В член 1 от обжалваното решение Комисията констатира, че жалбоподателят е участвал в нарушението в периода от 15 април 1988 г. до 11 май 2004 г.
- 13 За констатираното в член 1 от обжалваното решение нарушение съгласно член 2 от това решение на жалбоподателя е наложена глоба в размер на 118 575 000 EUR, като от тази сума 4 650 000 EUR съответстват на нарушението, извършено от ТМ Т & D, и трябва да бъдат заплатени солидарно с Toshiba.

Производство и искания на страните

- 14 На 18 април 2007 г. жалбоподателят подава настоящата жалба в секретариата на Общия съд. На 6 юни 2007 г. жалбоподателят моли да се предприемат процесуално-организационни действия във връзка със съобщаването на данните за оборота на отделните адресати на обжалваното решение от страна на Комисията.
- 15 Писмената защита е подадена на 21 август 2007 г.

- 16 На 1 ноември 2007 г. жалбоподателят подава в секретариата на Общия съд молба, с която на основание член 122 от Процедурния правилник на Общия съд иска Общият съд да постанови решение в отсъствието на ответника, с което да уважи жалбата. Той депозира писмена реплика на 5 ноември 2007 г.
- 17 С решение на втори състав на Общия съд от 29 януари 2008 г. молбата за постановяване на решение в отсъствието на ответника е отхвърлена.
- 18 Писмената фаза на производството приключва с подаването на писмената дуплика на 18 март 2008 г.
- 19 На 22 септември 2009 г. въз основа на доклад на съдията докладчик Общият съд (втори състав) решава да открие устната фаза на производството. В рамките на процесуално-организационните действия, предвидени в член 64 от Процедурния правилник, Общият съд кани Комисията да представи някои документи и моли страните да изразят становището си по относимостта на същите тези документи във връзка с доводите, изведени от нарушението на правото на достъп до преписката. Освен това Общият съд поставя на страните писмени въпроси, на които те следва да отговорят в хода на съдебното заседание.
- 20 На 26 октомври 2009 г. в отговор на поканата на Общия съд Комисията предоставя исканите документи. Жалбоподателят представя становището си по тези документи на 19 ноември 2009 г. На 2 декември 2009 г. Комисията представя един допълнителен документ, а на 3 декември 2009 г. отговаря на становището на жалбоподателя.
- 21 Устните състезания и отговорите на страните на поставените от Общия съд въпроси са изслушани в съдебното заседание от 11 декември 2009 г.

22 Жалбоподателят моли Общия съд:

- като главно искане да отмени обжалваното решение в частта, която се отнася до него и до ТМ Т & D,

- при условията на евентуалност да отмени член 2, букви ж) и з) от обжалваното решение в частта, която се отнася до него,

- при условията на последваща евентуалност да измени член 2 от обжалваното решение в частта, която се отнася до него, като отмени или при липсата на отмяна намали наложената му глоба,

- във всички случаи да осъди Комисията да заплати съдебните разноски.

23 Комисията моли Общия съд:

- да отхвърли жалбата като неоснователна,

- да осъди жалбоподателя да заплати съдебните разноски.

От правна страна

- 24 Най-напред, жалбоподателят оспорва допустимостта на писмената защита, като поддържа, че тя е несъгласувана и не отговаря на посочените в жалбата правни основания.
- 25 В това отношение следва да се отбележи, че по силата на член 46, параграф 1, буква б) от Процедурния правилник писмената защита трябва да съдържа изложените фактически и правни доводи, на които се позовава ответникът.
- 26 Представена по настоящото дело писмената защита обаче отговаря на това изискване, независимо от ясно поставения въпрос за относимостта или за основателността на изтъкнатите от Комисията доводи. При тези обстоятелства доводът на жалбоподателя, изведен от твърдяната недопустимост на писмената защита, следва да се отхвърли.
- 27 По същество жалбоподателят изтъква петнадесет правни основания. Първото е изведено от това, че Комисията не е доказала, че той е нарушил член 81 ЕО и член 53 от Споразумението за ЕИП, като е участвал в картел, чиято цел или чийто резултат е ограничаване на конкуренцията в Европейското икономическо пространство (наричано по-нататък „ЕИП“). Второто е изведено от това, че Комисията не е доказала наличието на споразумение, с което се нарушават член 81 ЕО и член 53 от Споразумението за ЕИП, по което той да е бил страна. Третото е изведено от това, че Комисията е допуснала грешка в преценката, като е отхвърлила доказателства, които обясняват отсъствието му от европейския пазар и невъзможността той да навлезе на този пазар. Четвъртото е изведено от това, че Комисията е нарушила правилата за доказване, като е обърнала тежестта на доказване и по този начин е нарушила презумпцията за невинност. Петото е изведено от това, че Комисията е нарушила принципите на равно третиране и на пропорционалност, като е изчислила началния размер на глобата му въз основа на оборота за 2001 г. Шестото е изведено от това, че Комисията е нарушила

задължението за мотивиране, що се отнася до решението, с което е изчислила глобата във основа на оборота за 2001 г. Седмото е изведено от това, че Комисията е допуснала грешка при определяне на световния пазар на КАГИ и на неговата част от този пазар и следователно е нарушила принципите на равно третиране и на пропорционалност. Осмото е изведено от това, че Комисията е нарушила задължението за мотивиране, що се отнася до констатацията, че той контролира между 15 % и 20 % от световния пазар. Деветото е изведено от това, че Комисията е нарушила принципа на добра администрация при определяне стойността на световния пазар. Десетото е изведено от това, че Комисията е нарушила принципите на равно третиране и на пропорционалност при определяне на приложимия за жалбоподателя възпиращ фактор. Единадесетото е изведено от това, че Комисията е нарушила принципа на пропорционалност, като е изчислила по един и същи начин размера на неговата глоба и размера на глобата на европейските производители. Дванадесетото е изведено от това, че Комисията не е взела предвид релевантните доказателства от икономическо и техническо естество при изчисляване на глобата. Тринадесетото е изведено от това, че Комисията е допуснала грешка и при определяне на продължителността на картела. Четиринадесетото е изведено от това, че Комисията е нарушила правото му на защита и правото му на справедлив процес, като не му е предоставила достъп до оневиняващите и уличаващите доказателства. Петнадесетото е изведено от това, че Комисията е нарушила правото му на защита, като не му е съобщила заключението си относно теорията за компенсация, характерна за общото споразумение.

- 28 Комисията оспорва основателността на изтъкнатите от жалбоподателите правни основания.
- 29 Най-напред, следва да се посочи, че жалбоподателят не е уточнил кои от неговите правни основания са изтъкнати в подкрепа на всяко едно от отделните му искания. В това отношение най-напред следва да се приеме, че жалбоподателят изтъква от първото до четвъртото и от тринадесетото до петнадесетото правно основание в подкрепа на главното си искане. Всъщност, ако някое от тези правни основания бъде уважено, ще трябва да се отменят, поне частично, както член 1, така и член 2 от обжалваното решение в частта им, която се отнася до жалбоподателя. По-нататък, следва да се приеме, че жалбоподателят изтъква от петото до дванадесетото правно основание, които се отнасят до определяне размера на наложената му глоба, в подкрепа на поставеното при условията на евентуалност искане за отмяна на член 2, букви ж) и з) от обжалваното решение в частта, която се отнася до него. Накрая, следва да се отбележи, че

жалбоподателят не изтъква нито едно самостоятелно правно основание в подкрепа на искането си, поставено при условията на последваща евентуалност.

1. По главното искане, насочено към отмяната на обжалваното решение в частта му, която се отнася до жалбоподателя и до ТМ T & D.

- 30 Доколкото отмяната на обжалваното решение, на основание че е нарушено правото на защита на жалбоподателя, би обезсмислило разглеждането по същество на посоченото решение, на първо място, следва да се разгледат четиринадесетото и петнадесетото правно основание. На второ място, следва да се разгледат заедно първото, третото и четвъртото правно основание, защото всички те са свързани с доказването на общото споразумение. На трето място, следва да се разгледа второто правно основание, което се отнася до квалификацията на посоченото споразумение като нарушение на член 81 ЕО и на член 53 от Споразумението за ЕИП. На четвърто място, следва да се прецени тринадесетото правно основание, което е свързано с продължителността на картела, чието наличие се твърди.

По четиринадесетото правно основание, изведено от това, че Комисията е нарушила правото на защита на жалбоподателя и правото му на справедлив процес, като не му е предоставила достъп до оневиняващите и уличаващите доказателства

Доводи на страните

- 31 Жалбоподателят счита, че в нарушение на принципа на зачитане на правото му на защита и в нарушение на правото му на справедлив процес той не е имал достъп до някои уличаващи и оневиняващи доказателства, съдържащи се в преписката на Комисията.

- 32 Що се отнася до уличаващите доказателства, жалбоподателят поддържа, че обжалваното решение се основава на доказателства, които не са му известни, и поради това не е могъл да изрази становище по тях. От една страна, жалбоподателят изтъква, че не е могъл да се запознае с доказателствата, представени от Fuji на 21 ноември 2006 г., от които следва, че Споразумението GQ не би могло да функционира без общото споразумение.
- 33 От друга страна, жалбоподателят претендира, че представените през ноември 2006 г. доказателства, от които следва, че Alstom и Areva не оспорват наличието на общото споразумение, също не са му били предоставени.
- 34 Относно оневиняващите доказателства жалбоподателят изтъква, първо, че на 8 ноември 2006 г. е предоставил на Комисията оневиняващи свидетелски показания, които оневиняват няколко други предприятия, които обаче не са били предоставени на останалите страни.
- 35 Второ, не бил предоставен допълнителният отговор на Hitachi на изложението на възраженията, в който Hitachi се противопоставя на направеното от Комисията тълкуване на съдържащите се в първоначалния отговор изявления относно механизма за уведомяване и осчетоводяване.
- 36 Трето, жалбоподателят се оплаква, че не е имал достъп до доказателствата, които поставят под съмнение наличието на общото споразумение и показват, че са налице пречки за навлизането на пазара в ЕИП на проекти за КАГИ, които произхождат от Siemens, от предприятието, принадлежащо към групата, към която принадлежи VA TECH Transmission & Distribution GmbH & Co. KEG (наричано по-нататък „VA TECH“), от Hitachi и от Toshiba, и по-специално до представените от Hitachi и Toshiba изявления и икономическите и техническите доклади, до свидетелските показания на служителите на Siemens и на Hitachi и до отговора на VA TECH на изложението на възраженията. Той твърди, че като констатира в

съображение 130 от обжалваното решение, че VA TЕСH не е оспорило открито наличието на общото споразумение, Комисията е изопачила позицията на VA TЕСH.

- 37 Четвърто, жалбоподателят изтъква, че не е имал достъп до изявленията на г-н S., представени от името на Alstom и отнасящи се до прекратяването на картела през 1999 г.
- 38 Комисията оспорва основателността на доводите на жалбоподателя.

Съображения на Общия съд

- 39 Зачитането на правото на защита изисква по време на административното производство на заинтересуваното лице да е била предоставена възможност да изложи надлежно своето становище относно истинността и относимостта на твърдените факти и обстоятелства, както и относно документите, на които Комисията основава твърдението си за наличие на нарушение на Договора (Решение на Съда от 7 януари 2004 г. по дело Aalborg Portland и др./Комисия, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P и C-219/00 P, Recueil, стр. I-123, точка 66).
- 40 Като следствие от принципа на зачитане на правото на защита правото на достъп до преписката предполага, че Комисията предоставя възможност на заsegнатото предприятие да проучи всички документи, съдържащи се в преписката по разследването, които могат да бъдат относими към неговата защита. Същите обхващат както уличаващите, така и оневиняващите документи, с изключение на данни, представляващи търговска тайна на други предприятия,

вътрешни документи на Комисията и други поверителни сведения (Решение по дело Aalborg Portland и др./Комисия, точка 39 по-горе, точка 68).

- 41 В това отношение следва да се припомни, че едва в началото на състезателната административна фаза заинтересуваното предприятие е информирано посредством изложението на възраженията за всички съществени обстоятелства, на които Комисията се основава на този стадий на производството, и че това предприятие разполага с право на достъп до преписката, за да се гарантира ефективното упражняване на неговото право на защита. Следователно отговорът на другите участвали в картела предприятия на изложението на възраженията по принцип не се включва в съвкупността от документи по преписката по разследването, с които страните могат да правят справка (Решение на Общия съд от 30 септември 2009 г. по дело Hoechst/Комисия, T-161/05, Сборник, стр. I-3555, точка 163).
- 42 Все пак, ако Комисията възнамерява да се позове на част от отговор на изложение на възраженията или на документ, приложен към такъв отговор, за да установи наличието на нарушение в процедура по прилагането на член 81, параграф 1 ЕО, на другите участващи в тази процедура предприятия трябва да се даде възможност да се произнесат по това доказателство. При тези обстоятелства въпросната част от отговора на изложението на възраженията или документът, приложен към него, всъщност представлява уличаващо доказателство срещу различните предприятия, участвали в нарушението (вж. Решение по дело Hoechst/Комисия, точка 41 по-горе, точка 164 и цитираната съдебна практика). Цитираната по-горе съдебна практика се прилага по аналогия към член 53, параграф 1 от Споразумението за ЕИП.
- 43 По аналогия, когато част от отговор на изложение на възраженията или приложен към такъв отговор документ може да бъде от значение за защитата на предприятие, доколкото му позволява да се позове на доказателства, които не съответстват на изводите, направени на този етап от Комисията, тази част от отговора или този документ представлява оневиняващо доказателство. В този случай на съответното предприятие трябва да се даде възможност да разгледа въпросната част от отговор или въпросния документ и да се произнесе във връзка с тях.

- 44 При все това сам по себе си фактът, че други предприятия са се позовали на същите доводи като тези на съответното предприятие и че евентуално са вложили повече средства в защитата си, не е достатъчен, за да може тези доводи да се разглеждат като оневиняващи доказателства (вж. в този смисъл Решение на Общия съд от 27 септември 2006 г. по дело *Jungbunzlauer/Комисия*, T-43/02, Recueil, стр. II-3435, точки 353 и 355).
- 45 Що се отнася до последиците от предоставянето на достъп до преписката в нарушение на тези правила, несъобщаването на документ, на който Комисията се е основала, за да обвини в нарушения дадено предприятие, представлява нарушение на правото на защита само ако въпросното предприятие докаже, че резултатът, до който е стигнала Комисията в своето решение, е щял да бъде различен, ако несъобщеният документ е бил изключен като уличаващо доказателство (Решение по дело *Aalborg Portland и др./Комисия*, точка 39 по-горе, точки 71 и 73).
- 46 Относно несъобщаването на оневиняващ документ засегнатото предприятие трябва единствено да докаже, че неразкриването на същия е могло да повлияе в негов ущърб на развитието на производството и на съдържанието на решението на Комисията. Достатъчно е предприятието да докаже, че е щяло да използва посочения оневиняващ документ за своята защита в такъв смисъл, че ако е имало възможност да се позове на него в хода на административното производство, е щяло да посочи доказателства, които не съответстват на изводите, направени от Комисията на този стадий, и следователно е могло да повлияе по някакъв начин на преценката, която последната е изложила в решението, поне що се отнася до тежестта и продължителността на поведението, в което е упрекнуто, а с това и до размера на глобата (Решение по дело *Aalborg Portland и др./Комисия*, точка 39 по-горе, точки 74 и 75).
- 47 Вероятността непредставен документ да окаже влияние върху развитието на производството и съдържанието на решението на Комисията може да се докаже едва след предварително разглеждане на някои доказателствени средства,

от които става ясно, че с оглед на тях непредставените документи е могло да имат значение, което не е трябвало да се пренебрегва (Решение по дело Aalborg Portland и др./Комисия, точка 39 по-горе, точка 76).

- 48 В случая, що се отнася до уличаващите доказателства, от една страна, Комисията признава, че не е могла да се основе на становището на Fuji, което не е било съобщено на жалбоподателя, за да обоснове твърденията за нарушения, в които е упрекнат жалбоподателят в обжалваното решение, но оспорва, че се е позовала действително на това становище като уличаващо доказателство. Все пак следва да се посочи, че в съображения 125 и 255 от обжалваното решение Комисията се е позовала на допълнителното становище на Fuji, по-специално на това, което е представено на 21 ноември 2006 г., за да обоснове съществуването на общото споразумение.
- 49 От друга страна, Комисията поддържа, че не се е основала на привидно неутралната позиция на Alstom и на Areva, за да заключи, че е имало общо споразумение, а само я е констатирала. Макар това тълкуване да се потвърждава от съображение 125 от обжалваното решение, в което по никакъв начин позицията на Alstom, на Areva и на VA TECH не е призната за подкрепящо доказателство, за разлика от изявленията на Fuji, които потвърждават съществуването на общото споразумение, то се поставя под съмнение от съображение 255 от обжалваното решение, в което Комисията се позовава на мълчаливото признаване на общото споразумение от страна на някои европейски производители.
- 50 Във всички случаи неутралната позицията на Alstom и на Areva не може да се тълкува като доказателство за съществуването на общото споразумение. Всъщност предвид тежестта на доказване, която в рамките на производство по член 81 ЕО и член 53 от Споразумението за ЕИП пада върху Комисията, липсата на оспорване на даден факт от определено предприятие не доказва този факт. Следователно, независимо от въпроса за зачитане на правото на защита,

Комисията не е могла да се позовава на позицията на Alstom и Areva като уличаващо доказателство.

51 При тези обстоятелства дали доводите на жалбоподателя относно уличаващите доказателства ще бъдат уважени зависи от резултата от разглеждането на първото правно основание относно доказателството за съществуването на общото споразумение. Всъщност, ако се установи, че съществуването на посоченото споразумение е надлежно доказано, въпреки изключването на съответното становище на Fuji и претендираната неутрална позиция на Alstom и Areva като уличаващи доказателства, тази част от правното основание следва да се отхвърли. Обратно, ако се установи, че посочените елементи представляват необходимо доказателство в подкрепа на направените в обжалваното решение констатации относно съществуването на общото споразумение, доводът на жалбоподателя следва да бъде приет и следователно обжалваното решение да бъде отменено в частта, която се отнася до него.

52 Що се отнася до оневиняващите доказателства, следва да се отхвърли изначално доводът на жалбоподателя, изведен от това, че някои представени от него доказателства не са били предоставени на другите адресати на изложението на възраженията. Всъщност, дори и да се предположи, че тези доказателства не са били предоставени на другите адресати, това най-много би могло да засегне защитата на тези адресати, но не и тази на жалбоподателя.

53 Впрочем Общият съд е поискал от Комисията да представи документи, които жалбоподателят е определил малко по-точно.

54 Първо, следва да се отбележи обаче, че противно на това, което твърди жалбоподателят, допълнителният отговор на Hitachi на изложението на възраженията не поставя под въпрос фактическото съдържание на изявленията на

последното относно механизма за уведомяване и осчетоводяване. В посочения допълнителен отговор Hitachi само оспорва тълкуването на тези изявления от страна на Комисията, по-специално що се отнася до тяхната относимост като доказателство за общото споразумение и за съществуването на едно-единствено нарушение, включващо както последното, така и Споразумението GQ. Същите тези доводи обаче вече са представени от Hitachi в извлечението от първия му отговор на изложението на възраженията, изпратено на жалбоподателя от Комисията. Поради това допълнителният отговор на Hitachi на изложението на възраженията не може да се разглежда като оневиняващо доказателство, чието съобщаване би могло да повлияе върху развитието на производството и върху съдържанието на обжалваното решение.

55 Второ, както твърди жалбоподателят, в отговора си на изложението на възраженията VA TECH е оспорило изрично наличието на общо споразумение. Все пак макар че това обстоятелство следва да се вземе предвид при разглеждането на първото правно основание, свързано с доказване на съществуването на общо споразумение, само по себе си то не разкрива нарушение на правото на защита на жалбоподателя, при положение че той не уточнява в каква степен неправилното тълкуване на позицията на VA TECH е затруднило защитата му.

56 Впрочем в изявленията си както VA TECH, така и Hitachi, Toshiba и Siemens оспорват наличието на общо споразумение и описват съществуващите бариери за навлизане на европейския пазар. Освен това в подкрепа на позицията си по тази точка Hitachi и Toshiba представят доклади на експерти.

57 По време на административното производство обаче самият жалбоподател оспорва съществуването на общото споразумение и на свързаните с него обсъждания, позовава се на наличието на „високи“ бариери за навлизане на европейския

пазар и представя по този въпрос доклади на експерти, аналогични на докладите на Hitachi и на Toshiba. При тези обстоятелства изявленията и докладите от останалите адресати на изложението на възраженията не могат да се считат за оневиняващи доказателства.

- 58 Що се отнася до свидетелските показания на служителите на Hitachi и на Siemens, последните заявяват, че Споразумението GQ не се прилага за проекти за КАГИ в Европа, оспорват съществуването на общото споразумение и свързаните с него обсъждания и отбелязват наличието на „високи“ бариери за навлизане на пазара на ЕИП. От друга страна, свидетелите на Hitachi съобщават подробностите за предложение на Alstom относно споразумение между европейските и японските производители, представено през юли 2002 г., и за отхвърлянето на това предложение от Hitachi.
- 59 В това отношение следва да се посочи, от една страна, че писмените свидетелски показания на служителите на дадено дружество, които са изготвени под контрола на последното и са представени от него с оглед на защитата му в рамките на провежданото от Комисията административно производство, по принцип не могат да се квалифицират като отделни доказателства, независещи от изявленията на същото това дружество. Всъщност по правило позицията на дадено дружество относно действителното настъпване на фактите, в които го упреква Комисията, се основава, на първо място, на знанията и мненията на неговите служители и ръководители.
- 60 От друга страна, както беше посочено в точка 57 по-горе, по време на административното производство самият жалбоподател оспорва съществуването на общото споразумение и на свързаните с него обсъждания и се позовава на наличието на „високи“ бариери за навлизане на европейския пазар. Той изтъква също така, че Споразумението GQ не се отнася за територията на ЕИП. Поради това фактът, че други предприятия излагат тези доводи, не може да се счита за оневиняващо доказателство.

- 61 По същия начин подробностите относно предложението, представено през юли 2002 г. от Alstom, се откриват в изложението на възраженията. Следователно това доказателство не представлява оневиняващо доказателство.
- 62 Трето, след като получава достъп до изявленията на г-н S., жалбоподателят не открива никакво доказателство в тези изявления, което би могло да бъде полезно за неговата защита. Следователно общото твърдение, че споменатите изявления представлявали оневиняващо доказателство, следва да се отхвърли като неоснователно.
- 63 С оглед на всичко изложено по-горе доводите на жалбоподателя относно достъпа до оневиняващи доказателства следва да се отхвърлят. Както обаче следва от точка 51 по-горе, дали настоящото правно основание ще бъде уважено, зависи от резултата от разглеждането на първото правно основание.

По петнадесетото правно основание, извлечено от това, че Комисията е нарушила правото на защита на жалбоподателя, като не му е съобщила заключението си относно теорията за компенсация, характерна за общото споразумение

Доводи на страните

- 64 Жалбоподателят изтъква, че Комисията не е посочила в изложението на възраженията, че компенсацията, предоставена на японските производители от

европейските производители въз основа на общото споразумение благодарение на механизма за уведомяване и осчетоводяване, представлява доказателство за съществуването на посоченото споразумение. Според него тази теория се споменава за пръв път в обжалваното решение. Така Комисията била нарушила задължението да даде възможност на заинтересованите страни да изложат своето становище по доказателствата, на които тя се основава.

65 Комисията оспорва основателността на доводите на жалбоподателя.

Съображения на Общия съд

66 Според съдебната практика изложението на възраженията трябва да съдържа ясно изложение на всички съществени доказателства, на които се позовава Комисията на този етап от производството. Все пак това посочване може да бъде обобщаващо, а решението не трябва непременно да бъде копие на изложението на доводите, тъй като то е подготвителен документ, съдържащ само временни фактически и правни изводи (Решение по дело Aalborg Portland и др./Комисия, точка 39 по-горе, точка 67). Така, макар Комисията да не може да уличи заинтересованите лица в извършването на нарушения, различни от посочените в изложението на възраженията, и да е длъжна да вземе предвид само фактите, по които заинтересованите лица са имали възможност да дадат обяснения, тя все пак трябва да отчита произтичащите от административното производство доказателства, било за да се откаже от неоснователните твърдения за нарушения, било за да преформулира и допълни както от фактическа, така и от правна страна доводите си в подкрепа на твърденията за нарушения, които поддържа (вж. в този смисъл решение на Съда от 15 юли 1970 г. по дело ACF Chemiefarma/Комисия, 41/69, Rescueil, стр. 661, точки 92—94).

- 67 В настоящия случай следва да се приеме, че в изложението на възраженията Комисията не е посочила изрично, че механизмът за уведомяване и осчетоводяване представлява компенсация, която европейските производители предоставят на японските производители, които са възприемани като потенциални реални конкуренти, в замяна на спазването на общото споразумение.
- 68 Все пак, от една страна, изложението на възраженията описва фактическите обстоятелства, на които се основава тази теория. Всъщност общото споразумение и механизмът за осчетоводяване са представени накратко в точки 100, 106 и 110 от изложението на възраженията и са описани подробно по-нататък в този документ. По същия начин от точка 120 от изложението на възраженията следва, че според Комисията японските производители са били потенциални реални конкуренти на пазара, що се отнася до проекти за КАГИ в ЕИП.
- 69 От друга страна, в точка 59 на отговора на изложението на възраженията жалбоподателят констатира, че Комисията посочва механизма за уведомяване и осчетоводяване като доказателство за съществуването на общото споразумение. Следователно има основание да се счита, че въз основа на посоченото изложение жалбоподателят е разбрал значението, което Комисията отдава на механизма за уведомяване и осчетоводяване в рамките на доказване на твърдяното нарушение. Освен това в точки 59—64 от отговора си на изложението на възраженията жалбоподателят излага подробно своята гледна точка относно доказването на посочения механизъм и относимостта му към твърдяното общо споразумение.
- 70 Ето защо следва да се констатира, че изложението на възраженията е позволило на жалбоподателя да изрази становището си по фактическите обстоятелства, на които Комисията основава твърдението си за нарушение в посоченото изложение и в обжалваното решение.

71 Следователно петнадесетото правно основание трябва да се отхвърли.

По първото, третото и четвъртото правно основание, изведени от това, че Комисията не е доказала участието на жалбоподателя в твърдения картел, от това, че е допуснала грешка, като е отхвърлила доказателствата, които обясняват отсъствието му от европейския пазар и невъзможността той да навлезе на този пазар, и от това, че е нарушила правилата за доказване, като е обърнала тежестта на доказване и по този начин е нарушила презумпцията за невиновност

72 Според съдебната практика Комисията трябва да докаже установените от нея нарушения и да посочи надлежните доказателства за съществуването на елементите от състава на нарушението (вж. Решение на Общия съд от 27 септември 2006 г. по дело *Dresdner Bank* и др./Комисия, T-44/02 ОР, T-54/02 ОР, T-56/02 ОР, T-60/02 ОР и T-61/02 ОР, *Rescueil*, стр. II-3567, точка 59 и цитираната съдебна практика).

73 В това отношение, ако Съдът има съмнения, те трябва да бъдат в полза на предприятието — адресат на решението за установяване на нарушение. Следователно Съдът не би могъл да направи извод, че Комисията е установила надлежно съществуването на разглежданото нарушение, ако все още има съмнение по този въпрос, особено в производство по обжалване на решение за налагане на глоба (Решение по дело *Dresdner Bank* и др./Комисия, точка 72 по-горе, точка 60).

74 Всъщност в последния случай е необходимо да се вземе предвид презумпцията за невиновност, произтичаща по-специално от член 6, параграф 2 от Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи, приета в Рим на 4 ноември 1950 г., която е част от основните права, представляващи основни принципи на общностното право. Предвид естеството на разглежданите нарушения,

както и естеството и тежестта на свързаните с тях санкции, презумпцията за невинност се прилага именно в приложимите към предприятията производства относно нарушения на правилата за конкуренция, вследствие на които могат да бъдат наложени глоби или периодични имуществени санкции (вж. в този смисъл Решение по дело *Dresdner Bank* и др./Комисия, точка 72 по-горе, точка 61 и цитираната съдебна практика).

- 75 При това положение е необходимо Комисията да представи точни и непротиворечиви доказателства, за да докаже нарушението. Важно е обаче да се подчертае, че не е задължително всяко от приведените от Комисията доказателства да отговаря на тези критерии по отношение на всеки елемент на нарушението. Достатъчно е посочените от институцията улики, преценени в тяхната цялост, да отговарят на това изискване (вж. Решение по дело *Dresdner Bank* и др./Комисия, точка 72 по-горе, точки 62 и 63 и цитираната съдебна практика).
- 76 Освен това предвид общоизвестния характер на забраната за антиконкурентни споразумения не може да се изисква от Комисията да представи доказателства, които изрично удостоверяват наличието на контакт между съответните оператори. Фрагментарните, откъслечни доказателства, с които може да разполага Комисията, във всички случаи трябва да могат да бъдат допълнени по пътя на дедукцията, така че да е възможна възстановка на релевантните обстоятелства. Следователно съществуването на антиконкурентна практика или споразумение може да бъде логически изведено от определен брой съвпадения и улики, които, взети заедно, могат да представляват, при липсата на друго смислено обяснение, доказателство за нарушаване на правилата на конкуренцията (вж. Решение по дело *Dresdner Bank* и др./Комисия, точка 72 по-горе, точки 64 и 65, и цитираната съдебна практика).
- 77 В това отношение жалбоподателят твърди, че няма основание за прилагане на по-леки правила в областта на доказването, свързани със срещаните от Комисията затруднения, когато се опитва да докаже дадено нарушение. Според него, първо, наложените глоби по дела за картели постоянно нарастват през последните години и това трябва да доведе до засилване на контрола върху решенията

на Комисията. Второ, при наличието на Известието относно сътрудничеството и сътрудничеството, предоставено от страните въз основа на това известие, на Комисията не трябвало да се признава свобода на преценка на доказателствата. Трето, в настоящото дело, за да констатира нарушение на член 81 ЕО и на член 53 от Споразумението за ЕИП, Комисията се опитвала да се позове на документ, удостоверяващ наличието на споразумение извън Европейския съюз, а именно Споразумението GQ.

78 Тези доводи на жалбоподателя обаче не могат да бъдат приети. Действително, първо, нарастването на размера на глобите без съмнение може да предизвика по-сериозни последици за страните, на които са наложени тези глоби. След като обаче инициативата на Комисията в това отношение е добре известна, тя има за последица това, че когато извършват нарушение, предприятията полагат още повече усилия да ограничат до минимум годните доказателства, като по този начин усложняват задачата на Комисията. Второ, за да може Комисията валидно да се позове на тях като доказателства за дадено нарушение, доказателствата, получени от заинтересованите предприятия в рамките на програмата за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер, трябва във всички случаи да отговарят на установените от съдебната практика приложими критерии. В този смисъл съществуването на програмата за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер само по себе си не улеснява непременно ролята на Комисията. Трето, фактът, че Споразумението GQ не се отнася за територията на Европейския съюз, е от значение при преценка на неговата доказателствена стойност. Той обаче не може да повлияе върху преценката на останалите изтъкнати от Комисията доказателства.

79 Освен това, когато Комисията се основава единствено на поведението на разследваните предприятия на пазара, за да стигне до извода за съществуването на нарушение, е достатъчно последните да докажат наличието на обстоятелства, разкриващи в различна светлина установените от Комисията факти и позволяващи по този начин да бъде дадено друго възможно обяснение на фактите, различно от това, което Комисията възприема, за да заключи, че е налице нарушение на общностните правила на конкуренция (вж. в този смисъл Решение

на Общия съд от 8 юли 2004 г. по дело JFE Engineering и др./Комисия, T-67/00, T-68/00, T-71/00 и T-78/00, Recueil, стр. II-2501, точка 186 и цитираната съдебна практика).

- 80 Противно на поддържаното от жалбоподателя, това правило е неприложимо в случаите, когато за нарушението са приведени единствено доказателства, които не са писмени.
- 81 Всъщност, що се отнася до доказателствата, които могат да бъдат представени, за да се установи нарушение на член 81 ЕО, принципът, който има предимство в общностното право, е този на свободата при събиране на доказателствата (Решение на Общия съд от 8 юли 2004 г. по дело Dalmine/Комисия, T-50/00, Recueil, стр. II-2395, точка 72). Горепосочената съдебна практика се прилага по аналогия и към член 53 от Споразумението за ЕИП.
- 82 Следователно дори сама по себе си липсата на писмени доказателства да се окаже от значение за общата преценка на съвкупността от посочени от Комисията улики, тя не позволява на засегнатото предприятие да постави под съмнение твърденията на Комисията, като представи алтернативно обяснение на фактите. Такъв е случаят само когато представените от Комисията доказателства не позволяват да се докаже недвусмислено и без да е необходимо тълкуване, че е налице нарушение (вж. в този смисъл Решение на Общия съд от 12 септември 2007 г. по дело Coats Holdings и Coats/Комисия, T-36/05, непубликувано в Сборника, точка 74).
- 83 Освен това, нито една разпоредба и нито един основен принцип на общностното право не забраняват на Комисията да се позове по отношение на дадено предприятие на изявленията на другите предприятия, които са упрекнати, че са участвали в картела. В противен случай тежестта на доказване на противоречащото на член 81 ЕО поведение, която пада върху Комисията, би била прекалено

голяма и несъвместима със задачата ѝ съгласно Договора за ЕО да следи за правилното прилагане на посочените разпоредби (Решение по дело JFE Engineering и др./Комисия, точка 79 по-горе, точка 192). Горепосочената съдебна практика се прилага по аналогия и към член 53 от Споразумението за ЕИП.

- 84 Все пак изявлението на предприятие, обвинено в участие в картел, чиято точност се оспорва от няколко други обвинени предприятия, не може да се разглежда като достатъчно доказателство за съществуването на извършено от тях нарушение, ако не бъде потвърдено от други доказателства, като, разбира се, степента на потвърждаване може да бъде по-ниска, в зависимост от достоверността на разглежданите изявления (Решение по дело JFE Engineering и др./Комисия, точка 79 по-горе, точки 219 и 220).
- 85 Що се отнася до доказателствената стойност на отделните доказателства, единственият уместен критерий за преценката на представените доказателства е тяхната достоверност (Решение по дело Dalmine/Комисия, точка 81 по-горе, точка 72).
- 86 Според основните правила в областта на доказването достоверността и следователно доказателствената стойност на даден документ зависят от неговия произход, от обстоятелствата по неговото изготвяне и от адресата и съдържанието му (Решение на Общия съд от 15 март 2000 г. по дело Cimenteries CBR и др./Комисия, Т-25/95, Т-26/95, Т-30/95-Т-32/95, Т-34/95-Т-39/95, Т-42/95-Т-46/95, Т-48/95, Т-50/95-Т-65/95, Т-68/95-Т-71/95, Т-87/95, Т-88/95, Т-103/95 и Т-104/95, Recueil, стр. II-491, точки 1053 и 1838).
- 87 Що се отнася до изявленията, с особено висока доказателствена стойност се ползват тези от тях, които, първо, са достоверни, второ, са направени от името на дадено предприятие, трето, произхождат от лице, което има професионално задължение да действа в интерес на това предприятие, четвърто, не са в

интерес на техния автор, пето, произхождат от лице, което е пряк свидетел на обстоятелствата, за които свидетелства, и шесто, предоставени са писмено, доброволно и след задълбочено размисъл (вж. в този смисъл Решение по дело JFE Engineering и др./Комисия, точка 79 по-горе, точки 205—210).

88 Освен това, макар по принцип на доброволните изявления на основните участници в един незаконен картел да се гледа с известно недоверие, предвид посочената от жалбоподателя възможност тези участници да са склонни да предоставят повече уличаващи доказателства относно дейността на техните конкуренти, фактът, че дадено лице е поискало спрямо него да се приложи Известието относно сътрудничеството, така че да бъде освободено от глоба или тя да бъде намалена, не означава непременно, че то е било склонно да представи изопачени доказателства относно участието на други членове на картела. Всъщност всеки опит да се подведе Комисията може да постави под съмнение искреното и пълно сътрудничество от страна на молителя и по такъв начин да застраши възможността му да извлече ползи от Известието относно сътрудничеството (вж. в този смисъл Решение на Общия съд от 16 ноември 2006 г. по дело *Peróxidos Orgánicos/Комисия*, T-120/04, *Recueil*, стр. II-4441, точка 70).

89 В това отношение следва да се отбележи също, че потенциалните последици от предоставянето на изопачени доказателства са още по-сериозни, като се има предвид, че както следва от точка 84 по-горе, оспорваното изявление на дадено предприятие трябва да бъде подкрепено с други доказателства. Всъщност това обстоятелство увеличава вероятността неточните изявления да бъдат разпознати както от Комисията, така и от останалите засегнати предприятия.

90 Що се отнася до прилагането на тези правила в настоящия случай, най-напред следва да се припомни, че съгласно направените в обжалваното решение констатации общото споразумение не е писмено и включва, първо, задължението на японските предприятия да не навлизат на пазара на проектите за КАГИ в ЕИП, второ, задължението на европейските предприятия да не навлизат на

японския пазар на проекти за КАГИ, и трето, задължението на европейските предприятия да уведомяват японските предприятия за проектите за КАГИ в европейските държави, различни от държавите по произход на производителя, и да осчетоводяват същите тези проекти от общата „европейска“ квота, предвидена в Споразумението GQ. Според Комисията целта на механизма за уведомяване и осчетоводяване е да бъдат компенсирани японските предприятия, възприемани от европейските предприятия като потенциални конкуренти на пазара на ЕИП.

- 91 Сред изброените в точка 90 по-горе съставни части на общото споразумение претендираното задължение на японските предприятия да не навлизат на пазара на ЕИП представлява основанието за твърдението за нарушение, в което Комисията упреква жалбоподателя. Следователно именно наличието на това задължение трябва да бъде доказано надлежно. Ако обаче останалите съставни части на общото споразумение бъдат доказани, те могат да се окажат относими като косвени доказателства, позволяващи да се заключи, че съществува корелативно задължение на японските предприятия.
- 92 В рамките на първото правно основание жалбоподателят оспорва съществуването на общото споразумение и участието си в него. Той критикува доказателствената стойност на отделните доказателства, изложени от Комисията в обжалваното решение, и сочи други доказателства, които според него подсказват, че посоченото споразумение не е съществувало. Оттук жалбоподателят стига до извода, че като е приела обжалваното решение, Комисията е превишила правомощията си. Той добавя в рамките на третото правно основание, че при тези обстоятелства Комисията трябвало да възприеме алтернативното обяснение за отсъствието на японските производители от пазара на проектите за КАГИ в ЕИП, свързано със съществуването на правни, технически и търговски бариери за навлизане на същия този пазар. В рамките на четвъртото правно основание жалбоподателят изтъква, че като не е доказала надлежно съществуването на общото споразумение, Комисията е прехвърлила тежестта на доказване и е нарушила презумпцията за невинност.

- 93 Комисията поддържа, че съществуването на общото споразумение, и по-специално на задължението на японските предприятия да не навлизат на пазара в ЕИП, е надлежно установено чрез съвкупност от доказателства, включваща писмени доказателства, изявления на предприятия, свидетелски показания и доказателства относно действителното функциониране на картела. Затова Комисията счита, от една страна, че алтернативното обяснение, предложено от жалбоподателя, е без значение, и от друга страна, че тя е понесла доказателствената тежест, която пада върху нея, и така е зачела принципа на презумпцията за невинност.
- 94 Следователно трябва да се прецени достоверността и съдържанието на отделните доказателства, за да се провери дали посочените от Комисията елементи в тяхната цялост обосновават твърдо убеждение за наличието на общото споразумение, което не може да бъде разколебано от изтъкнатите от жалбоподателя доказателства.
- 95 Що се отнася до твърденията на жалбоподателя, че Комисията е превишила правомощията си, както и до третото и четвърто правно основание, те изхождат от предпоставката, че Комисията не е доказала съществуването на общото споразумение и участието на жалбоподателя в него. Следователно ако доводите на жалбоподателя относно доказването на нарушението и участието на жалбоподателя в него трябва да бъдат отхвърлени, това неизбежно би означавало, най-напред, че Комисията е компетентна да санкционира установеното нарушение, по-нататък, че алтернативното обяснение на жалбоподателя е неотнормимо поради изложеното в точки 79—82 по-горе, и накрая, че Комисията е понесла тежестта на доказване, която пада върху нея, и следователно е спазила принципа на презумпцията за невинност. Ако се приеме обаче, че участието на жалбоподателя в твърдяното нарушение не е доказано в обжалваното решение, сама по себе си тази констатация би обосновавала отмяната на последното в частта, която се отнася до жалбоподателя.

По представените от АВВ доказателства

— Доводи на страните

- 96 Жалбоподателят поддържа, че свидетелските показания на г-н М., представени от името на АВВ, са недостоверни и не позволяват да се направи извод за наличието на общо споразумение.
- 97 Първо, като ползващо се от условно освобождаване от глоба АВВ е било склонно да представи уличаващи доказателства. Освен това г-н М. е съзнавал факта, че АВВ има интерес той да не оспорва тезата за общо споразумение. За сметка на това той не може да не е знаел, че не се излага на риск от носене на гражданска отговорност по повод изявленията си и е бил сигурен, че във връзка със свидетелските му показания няма да бъде проведен кръстосан разпит. Освен това е било очевидно, че изявленията на г-н М. няма да причинят допълнителни вреди на АВВ, щом като отговорността на това предприятие е била установена посредством други доказателства.
- 98 Желанието на АВВ да представи уличаващи доказателства се проявило по време на разговора с г-н М., чрез намесата на представителя на АВВ, който поправял и уточнявал изявленията на г-н Мауг и в определен момент дори сам отговарял на въпроси на Комисията.
- 99 Второ, свидетелските показания на г-н М. са представени повече от 18 месеца след молбата на АВВ за условно освобождаване от глоба.

- 100 Трето, свидетелските показания на г-н М. са по-скоро само свидетелски показания на един бивш служител на АВВ, отколкото изявления за сметка на дружеството. Според жалбоподателя по време на въпросния разговор този свидетел вече е бил в пенсия и не е бил длъжен да действа в интерес на АВВ.
- 101 Четвърто, устните свидетелски показания на г-н М. не били резултат от задълбочен размисъл. Освен това, доколкото г-н М. е направил няколко изявления по време на административното производство, те трябва да се разглеждат като серия от опровергани изявления, а не като променено след размисъл едноединствено свидетелско показание. Впрочем фактът, че по-ранните изявления на посочения свидетел не са били съобщени на жалбоподателя, означавал, че те не са съдържали доказателства за общото споразумение, което намалявало достоверността на последващите изявления на този свидетел.
- 102 Пето, дори г-н М. да е пряк свидетел на някои аспекти от твърдения картел, той не бил участвал в нито една дискусия относно общото споразумение, и по-специално не бил присъствал на неговото подписване, което означавало, че той не е пряк свидетел по този въпрос.
- 103 Шесто, свидетелските показания на г-н М. били неясни по отношение на оформянето, съдържанието и прилагането на общото споразумение и в тях не се споменавало за никаква среща или дискусия. Според жалбоподателя изявленията на г-н М. относно посоченото споразумение представляват по-скоро лично чувство, отколкото завършено и логично изложение на факти относно споразумение.
- 104 Седмо, свидетелските показания на г-н М. не се подкрепяли от писмените доказателства, а противоречали както на Споразумението GQ и на Споразумението EQ, така и на останалите свидетелски показания. Впрочем изявленията на този свидетел не съвпадали с останалите изявления на АВВ и били в противоречие с доказателствата, представени от другите участници в картела.

- 105 По-специално, жалбоподателят поддържа, че молбата за условно освобождаване от глоба на АВВ от 11 март 2004 г. не съдържа описание на общото споразумение, така както е представено в обжалваното решение, а изявленията на АВВ не могат да се разбират в смисъл, че то се е ангажирало да не навлиза на европейския пазар. Същевременно г-н V.-А., друг служител на АВВ, заявил, че е бил информиран от г-н М., че Европа и Северна Америка са изключени от приложното поле на картела.
- 106 Комисията оспорва основателността на доводите на жалбоподателя.

— Съображения на Общия съд

- 107 Първо, от точки 88 и 89 по-горе следва, че доказателства, представени от предприятие, което е подало искане за освобождаване от глоба, не следва автоматично да се третират с недоверие. Що се отнася до конкретните свидетелските показания, разбира се, възможно е служителите на такова предприятие, които са длъжни да действат в интерес на същото, да желаят да представят колкото се може повече уличаващи доказателства, предвид това че тяхното сътрудничество в рамките на производството може да повлияе положително на кариерата им в бъдеще. Дори в този случай обаче въпросните служители са запознати и с възможните отрицателни последици от представянето на неточна информация, които са още по-съществени предвид изискването за подкрепяне с други доказателства.
- 108 Освен това не може да се счита, че представените от АВВ сведения не могат да произведат вредни последици за него. Всъщност, доколкото посочените сведения са представени преди изпращането на изложението на възраженията, нито АВВ, нито неговите служители и неговият бивш служител са могли да бъдат сигурни в обхвата и в точното съдържание на твърденията за нарушение, в които ще бъде упрекнато АВВ.

- 109 Що се отнася до г-н М., жалбоподателят правилно отбелязва, че бивш служител по принцип вече не е длъжен да действа в интерес на бившия си работодател във връзка с доброволното сътрудничество в рамките на административно производство. Това обстоятелство обаче предполага също, че в този контекст той по принцип няма интерес от представянето на неточна информация, независимо дали се излага на риск от носене на гражданска отговорност и дали е знаел, че неговите изявления няма да се използват във връзка с очна ставка.
- 110 Вярно е също така, че външният съветник на АBB се намесва в точно определен момент от разговора с г-н М., за да му подсказва, че за японските производители можело да е изгодно да навлязат на европейския пазар — нещо в което г-н М. изглежда не бил убеден. Следователно трябва да се отбележи, че г-н М. изразява съмнения относно търговския интерес от подобна стъпка, и това обстоятелство да се вземе предвид при оценката на тези свидетелски показания. Жалбоподателят обаче не обяснява до каква степен тази намеса на външния съветник на АBB засяга достоверността на свидетелските показания на г-н М. по останалите въпроси.
- 111 Второ, фактът, че е изтекло известно време между отправянето на искането за освобождаване от глоба на АBB и разговора със свидетеля г-н М., сам по себе си също не поставя под съмнение доказателствената стойност на свидетелските му показания. Всъщност обосновано е Комисията да събере допълнителни доказателства в хода на разследването, за да разполага с всички релевантни за преценката за наличието на дадено нарушение доказателства, по-конкретно в светлината на становищата на съответните предприятия. За разлика от това, времето, изтекло между даването на свидетелските показания и фактите, до които те се отнасят, може да е от значение за преценката на тяхната достоверност, тъй като по правило свидетелите могат да дадат по-подробни и по-достоверни показания относно скорошни събития. В случая обаче времето от три години и три месеца, изтекло между включването на г-н М. в картела и даването на свидетелските му показания, не е достатъчно дълго, за да повлияе на тяхната достоверност.

- 112 Трето, не изглежда г-н М. да е дал показания в качеството си на официален представител на АВВ. Всъщност най-напред тази роля изглежда е поета главно от външните съветници на АВВ. По-нататък, както бе отбелязано в точка 109 по-горе, в момента, в който дава свидетелските си показания, г-н М. вече не е длъжен а priori да действа в интерес на бившия си работодател и освен това няма улики, че се е подготвял системно за разговора, като се е консултирал с други служители на АВВ и с притежавани от тях документи. Накрая, поставените от Комисията по време на разговора въпроси не се отнасят до официалната позиция на АВВ по засегнатите теми, а по-скоро до това какво знае самият г-н М.
- 113 Четвърто, жалбоподателят правилно поддържа, че свидетелските показания на г-н М. изглежда не са резултат от особено задълбочен размисъл и че не са били променени след допълнителен размисъл и проверки. Всъщност свидетелските показания са дадени устно и няма данни, че Комисията предварително е поставила писмени въпроси на г-н М., нито че изявленията относно общото споразумение и бариерите за навлизане на пазара в ЕИП са проверени и променени допълнително от последния.
- 114 Фактът обаче, че г-н М. е представил няколко последователни изявления, като не всички са били изтъкнати на преден план от Комисията, не поставя под съмнение достоверността на неговите свидетелски показания. Всъщност нормално е, от една страна, свидетелят да разказва последователно за различни аспекти и подробности по дадена тема, и от друга страна, някои от тези изявления да не се отнасят до обекта на разследване на Комисията или да се отнасят за факти, които са установени по по-убедителен начин с други доказателства.
- 115 Пето, твърдението на жалбоподателя, че г-н М. не бил пряк свидетел, трябва да се отхвърли. В действителност г-н М. е бил един от представителите на АВВ в рамките на картела от 1988 г. до 2002 г., тоест почти през целия период на функционирането му, докато самото АВВ е било един от основните участници.

Следователно г-н М. е бил пряк и привилегиран свидетел на обстоятелствата, за които свидетелства.

- 116 В това отношение следва да се признае, че в свидетелските си показания г-н М. потвърждава, че не е присъствал на сключването на общото споразумение. Освен това, запитан дали въпросът за общото споразумение е бил поставян на някоя от срещите, на които той е присъствал, г-н М. отговаря, че това не е било необходимо, тъй като общото споразумение се е подразбирало. Тези обстоятелства обаче не поставят под съмнение доказателствената стойност на свидетелските показания на г-н М. Всъщност, от една страна, напълно възможно е даден свидетел да представи доказателство за трайно явление, макар да не е присъствал на възникването му. От друга страна, макар г-н М. да заявява, че общото споразумение не е било изрично обсъждано по време на срещите, в които е участвал, от свидетелските му показания следва, че по негово мнение участниците в картела са били запознати със съдържанието на посоченото споразумение и то е било прието и прилагано, без да е необходимо изрично обсъждане.
- 117 Шесто, що се отнася до съдържанието на свидетелските показания на г-н М., последният заявява, че между японските и европейските производители е съществувало споразумение относно взаимната защита на вътрешните пазари преди Споразумението GQ, че това споразумение е било необходимо условие за сключването на споразуменията относно други региони и че спазването на предвидените в него правила налагало японските производители да не навлизат във вътрешния пазар на европейските производители, дори когато могат да го направят от техническа гледна точка. Във връзка с това г-н М. обяснява и механизма за уведомяване и осчетоводяване, както и факта, че проектите за КАГИ в държавите по произход на производителя не са били обсъждани от двете групи производители и не са били включвани в предвидените от Споразумението GQ квоти.
- 118 Така изявленията на г-н М. потвърждават наличието на общото споразумение, на което се позовава Комисията, и не могат да бъдат квалифицирани като неясно доказателство, изразяващо неговите лични чувства, тъй като уточняват

продължителността на посоченото споразумение, неговото съдържание и участниците в него. Липсата на уточнения относно прилагането на това споразумение никак не е изненадваща, тъй като главното споразумение между страните се състои в непредприемането на действия на определени пазари. Впрочем г-н М. описва тази част от общото споразумение, която изисква мерки по прилагане, а именно механизма за уведомяване и осчетоводяване.

- 119 Седмо, въпросът дали свидетелските показания на г-н М. се потвърждават, съгласно изложената в точка 84 по-горе съдебна практика, или се поставят под съмнение от доказателствата, произхождащи от други предприятия или от Споразумението GQ и от Споразумението EQ, ще бъде обсъден в точки 129—195 по-долу.
- 120 Що се отнася до претендираните несъответствия между свидетелските показания на г-н М. и другите доказателства, представени от АВВ, последното в становището си от 11 март 2004 г. изрично посочва съществуването на общо споразумение, по силата на което двете японски дружества не следва да правят оферти за европейските проекти, а европейските дружества — за японските проекти.
- 121 В този контекст е нормално АВВ да посочва двете японски дружества, а именно Japan AE Power Systems Corp. и TM T & D, тъй като към момента на изявлението му дейността в областта на КАГИ на дружествата Fuji, Hitachi, жалбоподателя и Toshiba е била осъществявана от тези две съвместни дружества. Това не означава, че Комисията не може да тълкува това изявление в смисъл, че самите тези предприятия са участвали в общото споразумение. Всъщност още в първоначалното искане за освобождаване от глоба от 3 март 2004 г. АВВ уточнява, че доколкото му е известно, картелът съществува от повече от десет години, което

означава, че създаването му предшества значително учредяването на Japan AE Power Systems Corp. и на T M T & D.

- 122 Що се отнася до свидетелските показания на служителите на ABB, г-н Wi. посочва, че отсъствието на японските предприятия от европейския пазар е резултат от система за защита на японския и европейския пазар, обоснована от факта, че всяка от двете групи производители не желае другата група да навлиза на нейния вътрешен пазар. Освен това г-н P. се позовава на общо споразумение с японските предприятия, по силата на което последните няма да участват на европейския пазар, а европейските производители няма да участват на японския пазар. Поради това свидетелските показания на г-н Wi. и на г-н P. потвърждават съществуването на общото споразумение.
- 123 Същата констатация е валидна и за свидетелските показания, дадени от г-н V.-A. Запитан за наличието на каквото и да било споразумение между европейските и японските производители, последният споменава за споразумение между японските и европейските производители, по силата на което европейските предприятия няма да „атакуват“ японските предприятия на японския пазар и обратното. Освен това г-н V.-A. заявява, че е участвал в изрично обсъждане между европейските предприятия и представителя на японско предприятие във връзка със спазването на това споразумение, което е предизвикано от опитите на японските предприятия да навлязат на европейския пазар.
- 124 Впрочем, що се отнася до твърдяното изключване на някои територии от приложното поле на световния картел, г-н V.-A., от една страна, заявява че Северна Америка е била изключена по конкретна причина, а именно опасността от налагане на санкции в случай на разкриване на картела. От друга страна, той посочва, че изключването на страните от Западна Европа означава, че съответните проекти за КАГИ не са били обсъждани от европейските производители на срещите, в които той е участвал — тоест срещите на световния картел,

регламентиран преди това от Споразумението GQ и Споразумението EQ — а по друг повод. Тези изявления обаче съответстват напълно на свидетелските показания на г-н М.

- 125 Все пак следва да се признае, както бе отбелязано в точка 110 по-горе, че г-н М. не е убеден в търговския интерес на японските предприятия да навлязат на европейския пазар на проекти за КАГИ. Позицията на г-н М., която се споделя от г-н Р., обаче не променя факта, че както според четиримата свидетели на АВВ, така и според самото АВВ японските предприятия са поели задължение да не навлизат на пазара в ЕИП, въпреки че са могли да го направят от техническа гледна точка.
- 126 В заключение следва да се отбележи, че представените от АВВ доказателства са такива, чрез които може да се докаже общото споразумение. Освен това те са съгласувани, що се отнася до съществуването и основното съдържание на общото споразумение.
- 127 Освен това изявленията на АВВ са направени от името на определено предприятие и от съдържанието им следва, че се основават на вътрешни проучвания и на обсъждания със служители на предприятието. Следователно трябва да им се признае определена доказателствена стойност.
- 128 Изявленията на съответните четирима свидетели са достоверни, тъй като са направени от лица, преки свидетели на обстоятелствата, за които свидетелстват, и от обстоятелствата по настоящия случай не следва, че посочените свидетели са имали основание да представят изопачени данни. Поради това следва да им се признае голяма доказателствена стойност.

По потвърждаването на представените от АВВ доказателства

— Доводи на страните

- ¹²⁹ Жалбоподателят оспорва, че в случая представените от АВВ доказателства са били потвърдени по адекватен начин.
- ¹³⁰ Първо, изявленията на Фуџи в отговора му на изложението на възраженията не се противопоставяли пряко на неговите интереси и следователно не могли да потвърдят съществуването на общото споразумение. Впрочем Фуџи било посочило, че отсъствието му от европейския пазар на продукти КАГИ се дължи на пречки от икономическо и техническо естество. Освен това поради факта, че не е участвало във всички срещи по Споразумението GQ, Фуџи можело да има виждане, различно от това на останалите страни, които считат, че общото споразумение не е съществувало.
- ¹³¹ Второ, това, че Hitachi е отхвърлило направеното през юли 2002 г. предложение на Alstom за сключване на споразумение за проектите за КАГИ в Европа, което да включва и Централна и Източна Европа, не било доказателство за съществуването на общото споразумение. Според жалбоподателя Комисията не е взела предвид изтъкнатите от Hitachi търговски пречки, които ограничават присъствието на японски производители на европейския пазар. Освен това, дори и да се предположи, че общото споразумение е било от съществено значение за функционирането на Споразумението GQ, отказът да се разпредели европейският пазар е могъл да доведе до провал на цялото споразумение. Случаят обаче не бил такъв.

132 Трето, обстоятелството, че Areva и Alstom не са оспорили общото споразумение, е без значение в конкретния случай.

133 Комисията оспорва основателността на доводите на жалбоподателя.

— Съображения на Общия съд

134 Първо, в отговора си на изложението на възраженията Fuji посочва, че е запознато с общото споразумение, по силата на което японските производители не следва да правят опити да навлязат на европейския пазар, като същевременно уточнява, че основната причина за отсъствието на Fuji от пазара на ЕИП се състои в това, че то не е голям надежден доставчик на проекти за КАГИ в Европа.

135 Доколкото признава, макар и косвено, че отсъствието му от европейския пазар се дължи отчасти на общото споразумение, Fuji признава факт, за който Комисията може да приеме, че го уличава. Следователно, обратно на поддържаното от жалбоподателя, изявлението на Fuji противоречи на неговите интереси, щом то признава мълчаливо, че е участвало в нарушение.

136 Несъмнено изявлението на Fuji е относително неясно, тъй като това предприятие се ограничава да посочи задължението на японските производители да не навлизат на европейския пазар. Все пак по този начин Fuji потвърждава основния елемент, който произтича от представените от АВВ доказателства и в който Комисията упреква японските производители. Така въпросното изявление е относимо към настоящия случай.

- 137 Следва да се изтъкне също така, че както поддържа по същество жалбоподателят, Fuji има второстепенна роля в картела. По-конкретно, както следва от съображение 150 от обжалваното решение, Fuji е единственото японско предприятие, което не е член на комитета на групата на японските производители, който отговаря именно за съгласуването на позициите на двете групи производители в рамките на Споразумението GQ. Следва да се има предвид обаче, че по принцип предприятие, което играе второстепенна роля в даден картел, е запознато с основното съдържание на включените в посочения картел споразумения, макар и да не знае подробности относно функционирането на този картел, както и относно цялостния вътрешен обмен на информация.
- 138 Освен това вярно е, че в изявлението си Fuji се позовава на наличието на пречки от технически и търговски характер за навлизането на пазара на ЕИП. Тези обстоятелства обаче не са изтъкнати като единствената, а само като основната причина за отсъствието на Fuji от посочения пазар. Впрочем, когато Fuji изтъква различните пречки, то посочва малкия си пазарен дял на световния пазар, което го поставя в по-неблагоприятно положение спрямо неговите по-големи както европейски, така и японски конкуренти. Следователно не изглежда, че доводите му по този въпрос могат да бъдат приложени към тези на други японски производители.
- 139 С оглед на гореизложеното следва да се заключи, че изявлението на Fuji, съдържащо се в отговора му на изложението на възраженията, има за цел да потвърди представените от АВВ доказателства, но това изявление е с ограничена доказателствена стойност.
- 140 От съображение 127 от обжалваното решение следва, че на срещата от 10 юли 2002 г., на която е било обсъждано развитието на методите за функциониране на картела след възобновяването на участието на Siemens и Hitachi, Alstom е предложило европейските производители да останат в Европа, а японските производители да останат в Япония и да не се опитват да навлизат на европейския

пазар. Освен това в същото съображение се уточнява, че на следващата среща, от 15 юли 2002 г., представителят на Hitachi е посочил, че Hitachi е отхвърлило това предложение, че европейските производители са заявили, че Европа, включително Централна и Източна Европа, е техен пазар и те възнамеряват да запазят прилаганите в Западна Европа цени и че този въпрос ще бъде обсъден отново, макар това така и да не се случва.

- ¹⁴¹ На пръв поглед това резюме на срещите от 10 и 15 юли 2002 г., основано на представените от Hitachi доказателства, създава впечатление, че Alstom е предложило сключването на ново споразумение, което е било отхвърлено от Hitachi и не е обсъждано впоследствие, което означавало, че поне след юли 2002 г. не е съществувало никакво споразумение относно поведението на японските производители на пазара на ЕИП.
- ¹⁴² Резюмето на срещата от 15 юли 2002 г. обаче показва, от една страна, че Hitachi не е отхвърлило самата идея за разпределяне на пазарите, а само конкретното предложение на Alstom. От друга страна, в резюмето се посочва, че според Hitachi претенциите на европейските производители включват Централна и Източна Европа, което показва, че възражението му се е отнасяло до този конкретен аспект, а не до положението в Западна Европа.
- ¹⁴³ Следва да се отбележи също, че представеното от Alstom съответно предложение поставя под въпрос доводите на жалбоподателя относно конкуренцията на пазара на ЕИП. Всъщност, ако се предположи, както твърдят жалбоподателят и Hitachi, че японските производители не са считани за реални конкуренти на пазара на ЕИП поради наличието на непреодолими входни бариери, споразумение относно същия този пазар би било безполезно. В тази хипотеза европейските

производители, които са запознати с това обстоятелство благодарение на привилегированото си положение в Европа, не биха имали никакъв интерес да предлагат такова споразумение. От представеното от Hitachi резюме обаче следва, че предложението на Alstom се отнася както до пазара на ЕИП, така и до този на Централна и Източна Европа.

- 144 При тези обстоятелства следва да се възприеме тълкуването, според което на срещата от 10 юли 2002 г. Alstom е предложило страните от Централна и Източна Европа да бъдат включени в обхвата на общото споразумение, което се твърди от Комисията.
- 145 От една страна, това тълкуване предполага, че предложението на Alstom представлява доказателство, че общото споразумение е съществувало към момента, в който то е било направено. От друга страна, отхвърлянето от Hitachi на това предложение не е равнозначно на отхвърляне на самото общо споразумение, а само на разширяването на неговия обхват. Следователно твърдението на жалбоподателя, че след срещата на 15 юли 2002 г. Споразумението GQ е трябвало „да се провали“, се основава на погрешна предпоставка.
- 146 С оглед на всичко изложено по-горе следва да се приеме, че предложението, направено от Alstom на срещата на 10 юли 2002 г., потвърждава представените от АВВ доказателства.
- 147 Трето, както бе констатирано в точка 50 по-горе, привидно неутралната позицията на Alstom и на Areva не може да се тълкува като доказателство за съществуването на общото споразумение. Следователно това обстоятелство не може да потвърди представените от АВВ доказателства.

По механизма за уведомяване и осчетоводяване

— Доводи на страните

- ¹⁴⁸ Жалбоподателят изтъква, че съществуването на механизма за уведомяване и осчетоводяване е малко вероятно и не е било установено.
- ¹⁴⁹ Първо, японските производители не били възприемани като конкурентна заплаха за европейския пазар, така че не било необходимо да им се предоставя компенсация посредством този механизъм. Според жалбоподателя, ако целта на уведомяването е била да позволи осчетоводяване, европейските производители не биха били мотивирани да го правят.
- ¹⁵⁰ Второ, предвид естеството на Споразумението GQ е малко вероятно самото споразумение или последващите го документи да не споменават механизма на уведомяване и осчетоводяване.
- ¹⁵¹ Трето, тезата на Комисията почивала на задължително и системно уведомяване, тъй като само механизъм, който включва най-малко значителна част от разглежданите проекти за КАГИ, може да позволи на японските производители да контролират и проверяват процеса на осчетоводяване. В случая обаче Комисията не била доказала надлежно нито съществуването на механизма за уведомяване и осчетоводяване, нито системния му характер.

- 152 В това отношение в свидетелските си показания г-н М. и г-н Р. посочвали, че списъците на проекти за КАГИ в Европа и възлагането им не са били обсъждани с японските предприятия. Освен това въпросните списъци не позволявали да се установи наличието на системно уведомяване.
- 153 От своя страна изявленията, направени от Hitachi в искането му за освобождаване от глоба и в отговора му на изложението на възраженията, представлявали само тълкуване на фактите от страна на това предприятие. Във всички случаи, тези изявления не се отнасяли до периода след прекратяване на участието на Hitachi в картела през 1999 г. Освен това Hitachi било представило допълнителен отговор на изложението на възраженията, чиято цел била да намали стойността на направените в първоначалния отговор изявления. Освен това, като се има предвид степента на точност на искането за освобождаване от глоба на Hitachi, въпросните изявления, които са направени впоследствие, били лишени от всякаква достоверност.
- 154 Впрочем в съображения 148 и 162 от обжалваното решение Комисията сама признава, че уведомяването не е могло да се осъществява редовно. Fuji потвърждавало този аспект в отговора си на изложението на възраженията и Hitachi не го оспорвало в изявленията си относно уведомяването и осчетоводяването. Що се отнася до съдържанието на Споразумението EQ, жалбоподателят изтъква, че от една страна, не е знаел за съществуването на този документ и следователно не е имал отношение към него. От друга страна, съгласно приложение 2 към посоченото споразумение уведомяването на японските производители за проекти за КАГИ в Европа било доброволно, а не задължително.
- 155 Комисията оспорва основателността на доводите на жалбоподателя.

— Съображения на Общия съд

- 156 Първо, следва да се отбележи, че твърденията на Комисията във връзка с механизма за уведомяване и осчетоводяване не са основани изключително на тезата, че японските производители са били считани за реални конкуренти на пазара на ЕИП. Всъщност Комисията смята, че е събрала доказателства, които потвърждават съществуването на посочения механизъм. При тези обстоятелства следва да се разгледа доказателствената стойност на посочените от Комисията доказателства, за да се провери дали те надлежно установяват съществуването на механизма за уведомяване и осчетоводяване.
- 157 В този контекст доводът на жалбоподателя, че ако целта на уведомяването е била да позволи осчетоводяване, европейските производители не биха били мотивирани да го правят, не се подкрепя по никакъв начин. Той почива единствено на преценката на механизма за уведомяване и осчетоводяване като отделен елемент. Този подход обаче не съответства на позицията на Комисията, така както е обобщена в точка 90 по-горе, според която споменатият механизъм се вписва в по-общата рамка на общото споразумение.
- 158 Второ, макар да е вярно, че механизмът за уведомяване и осчетоводяване изисква определени мерки за прилагането му, тези мерки все пак не са особено сложни, тъй като се състоят главно в съобщаването на някои данни от европейската на японската група, което впрочем е паралелно на съобщаването на информация по силата на Споразумението GQ, що се отнася до проектите за КАГИ извън ЕИП. Следователно не изглежда, че за тези мерки или за самия механизъм за уведомяване или осчетоводяване непременно са били необходими писмени правила, като се има предвид и желанието на страните по споразумението да намалят опасността от разкриването му, изразено в организационните и технически предпазни мерки, посочени в съображения 170—176 от обжалваното решение.

- 159 Трето, в свидетелските си показания г-н М. изрично потвърждава съществуването на механизма за уведомяване и осчетоводяване. Той заявява също, че този механизъм не се е отнасял до проектите за КАГИ в държавите по произход на производителя, а именно Япония и някои европейски страни.
- 160 Наличието на механизъм, който се състои във включването на стойността на проектите за КАГИ в ЕИП в предвидената от Споразумението GQ световна квота, се потвърждава и от изявленията на АВВ.
- 161 Обратно, както отбелязва жалбоподателят, от представените от АВВ списъци с проекти за КАГИ за Европа не следва, че японските производители са били уведомявани редовно за проектите. Поради това разглежданите списъци също не представляват доказателство за механизма за уведомяване и осчетоводяване.
- 162 Що се отнася до представените от Hitachi доказателства, следва да се отбележи, че тълкувано във връзка с непосредствено стоящите преди него изречения, изявлението, че Siemens редовно е изпращало таблиците със схематична информация за част от възложените на отделните членове на картела проекти за КАГИ, се отнася само до проектите за КАГИ извън ЕИП. Следователно това изявление също е ирелевантно за доказването на механизма за уведомяване и осчетоводяване по отношение на проектите за КАГИ в ЕИП, който се твърди от Комисията.
- 163 В отговора си на изложението на възраженията обаче Hitachi заявява, че преди то да прекрати участието си в картела през 1999 г., европейските производители са уведомявали подробно японските производители за проектите за КАГИ, които ще доставят в Европа, за да могат тези проекти да бъдат взети предвид при определянето на квотата на проектите за КАГИ извън ЕИП, разпределени между двете групи производители на основание на Споразумението GQ.

- 164 Това изявление потвърждава изрично, че посоченият от Комисията механизъм за уведомяване и осчетоводяване е съществувал до 1999 г. Освен това то има висока доказателствена стойност по две причини. От една страна, посоченото изявление е в противоречие с интересите на Hitachi, тъй като то означава, че е налице връзка между действията, свързани с тайното споразумение в рамките на ЕИП и японските производители и поради това представлява уличаващо доказателство. От друга страна, от тълкуването на посочената част от отговора на изложението на възраженията следва, че Hitachi не е осъзнавало изводите, които са могли да бъдат направени от това изявление.
- 165 Впрочем, както бе посочено в точка 54 по-горе, Hitachi не е променило фактическото съдържание на изявленията си относно механизма за уведомяване и осчетоводяване в допълнителния си отговор на изложението на възраженията.
- 166 Освен това, фактът, че механизмът за уведомяване и осчетоводяване не е бил споменат в искането за освобождаване от глоба на Hitachi, което предшества отговора на изложението на възраженията, не може да омаловажи доказателствената стойност на изявленията на това предприятие относно посочения механизъм. Всъщност нормално е в хода на производството дадено предприятие да уточни позицията си относно определени обстоятелства в конкретния случай, и в частност след изпращане на изложението на възраженията, което придава процесуална форма на приетите от Комисията възражения и доказателства.
- 167 От своя страна в отговора си на изложението на възраженията Fuji заявява, че информацията относно разпределянето на проектите за КАГИ в европейските страни, изключени от приложното поле на Споразумението GQ, не е била изпращана редовно на японските производители и че следователно Fuji не е било в течение на функционирането на Споразумението EQ.

- 168 От една страна, следва да се отбележи, че изразената от Fuji позиция не противоречи на техните интереси, тъй като има за цел да оспори съществуването на каквото и да било нарушение на член 81 ЕО и на член 53 от Споразумението за ЕИП. Ето защо тя има по-малка доказателствена стойност от относимите доказателства, представени от АВВ и от Hitachi. От друга страна, следва да се посочи, че второстепенната роля на Fuji в рамките на картела, припомнена в точка 137 по-горе, може да обясни факта, че Fuji не е получавало цялата информация, изпращана от групата европейски производители. Това обстоятелство поставя под съмнение и достоверността на изявлението на Fuji по този въпрос в сравнение с тази на доказателствата, представени от АВВ и Hitachi, които са били членове на комитетите на своите групи и по тази причина са били по-тясно свързани с функционирането на твърдения картел.
- 169 Що се отнася до Споразумението EQ, всъщност съгласно част „Е (E-Members)“, точка 4 от приложение 2 към него, европейските производители „взимат решение за уведомяването на [групата на японските производители] за европейските проекти“. От контекста на приложение 2 следва, че информацията трябва да бъде съобщена преди възлагането на съответните проекти за КАГИ
- 170 Споменатата по-горе клауза обаче не се отнасяла до контрола върху вече възложените проекти. Следователно, макар съдържанието ѝ да представлява улика, която позволява да се приеме, че японските производители са били считани за реални конкуренти за доставката на някои проекти за КАГИ в ЕИП (вж. точки 184—191 по-долу), предвидените в нея мерки не са част от механизма за уведомяване и осчетоводяване, както твърди Комисията. Следователно както приложение 2 към Споразумението EQ, така и препратките към това приложение в съображения 148 и 162 от обжалваното решение са ирелевантни за доказването на същия този механизъм.
- 171 С оглед на всичко изложено по-горе следва да се заключи, че съществуването на механизма за уведомяване и осчетоводяване е надлежно доказано чрез представените от АВВ доказателства, които се потвърждават от изявленията на Hitachi в отговора му на изложението на възраженията.

172 Противно на твърдяното от жалбоподателя, от посочените в предходната точка доказателства не следва, че механизмът за уведомяване и осчетоводяване е прилаган инцидентно и дискреционно. Всъщност, макар изявленията на АВВ и на Hitachi, както и свидетелските показания на г-н М. да не засягат изрично този въпрос, от използваните в съответните документи формулировки ясно следва, че уведомяването е било редовно използван начин, прилаган по отношение на всички участници и проекти. Както бе посочено в точка 168 по-горе, що се отнася до изявленията на Fuji, те са по-малко достоверни по този въпрос от представените от АВВ и от Hitachi доказателства. Освен това в точка 170 по-горе вече бе отбелязано, че приложение 2 към Споразумението EQ е ирелевантно в това отношение.

173 Що се отнася до периода на прилагане на механизма за уведомяване и осчетоводяване, в изявленията на АВВ не се споменава конкретен период и следователно a priori те могат да се тълкуват като отнасящи се до цялото нарушение. От своя страна изявленията на г-н М. се отнасят до периода, в който той участва в картела, а именно от 1988 г. до юни 2002 г. Доколкото обаче в точка 84 по-горе бе посочено, че представените от АВВ доказателства трябва да бъдат потвърдени от други доказателства, следва да се посочи, че изявленията на Hitachi се отнасят до периода, предхождащ момента, в който последното прекъсва участието си в картела през 1999 г. Ето защо следва да се приеме, че съществуването на механизма за уведомяване и осчетоводяване е доказано за този последен период.

174 Що се отнася до релевантността на споменатия механизъм, следва да се приеме, че той представлява сериозна улика, че европейските производители са възприемали японските производители като потенциални реални конкуренти на пазара на ЕИП. Всъщност, ако се предположи, че европейският пазар действително е бил недостъпен за японските производители поради наличието на входни бариери, европейските производители не биха имали основание да съобщават за резултатите от възлагането на някои проекти за КАГИ в ЕИП и a fortiori да осчетоводяват същите тези проекти от предвидената в Споразумението GQ обща „европейска“ квота, тъй като това осчетоводяване би ги лишило от една част от проектите за КАГИ в предвидените в Споразумението GQ региони.

Следователно наличието на такъв механизъм за уведомяване и осчетоводяване предполага, че японските предприятия са могли да навлязат на европейския пазар. Ако те не са навлезли на този пазар, то е защото са се задължили да не го правят в замяна на повече проекти за КАГИ извън ЕИП. Така въпросният механизъм представлява връзка между действията, свързани с тайното споразумение в рамките на ЕИП и японските производители и следователно е косвено доказателство за съществуването на общото споразумение.

- 175 С оглед на всичко гореизложено следва да се заключи, че редовното уведомяване на групата японски производители за някои проекти за КАГИ в ЕИП след възлагането им и осчетоводяването на същите тези проекти от общата „европейска“ квота, предвидена в Споразумението GQ, се доказва от изявленията на АВВ и на Hitachi и от свидетелските показания на г-н М., що се отнася до периода от 1988 г. до момента, в който Hitachi прекъсва участието си в картела през 1999 г. Освен това въпросният механизъм е косвено доказателство за съществуването на общото споразумение, на което се позовава Комисията.

По доказателствата, за които се твърди, че опровергават съществуването на общото споразумение

— Доводи на страните

- 176 Първо, жалбоподателят изтъква, че документите, датиращи от времето на настъпване на фактите, не препращат към общото споразумение. Според него, макар Споразумението GQ и Споразумението EQ да предвиждат подробни правила за функционирането на картела, те изключват Европа от приложното си поле. Било неправдоподобно обаче въпросните споразумения да изключват напълно

един от главните елементи на картела. Той счита, че ако производителите на КАГИ са имали намерението да създадат световен картел, като си запазят пазарите на страните по произход на производителя, те по-скоро биха предвидили предпазни клаузи в писменото си споразумение, отколкото да изключват посочените територии от приложното му поле и да разчитат на устна договореност.

- 177 Така според жалбоподателя, Споразумението GQ и Споразумението EQ не могат да се разглеждат като писмени доказателства за съществуването на общото споразумение. Това е още по-вярно, като се има предвид, че японските производители не са участвали в Споразумението EQ и не са били запознати с него.
- 178 Освен това Споразумението EQ потвърждавало факта, че японските производители не представляват реална заплаха за европейския пазар, тъй като предвиждало, че единствено европейските производители могат да правят подкрепящи оферти за европейските проекти. Това означавало, че европейските клиенти не биха се доверили на оферта от японски производител.
- 179 Второ, жалбоподателят добавя, че неговите служители не са знаели за общото споразумение и че никой от тях не е участвал в свързаните с него дейности.
- 180 Освен това Комисията не била взела предвид доказателствата, включително и свидетелските показания, представени от жалбоподателя, Hitachi, Siemens, Toshiba и VA TESH, които сочели, че общото споразумение никога не е съществувало.

- 181 В този контекст доказателствената стойност на произхождащите от Siemens и от VA TESH доказателства била още по-голяма, тъй като тези две предприятия нямали интерес да оспорват съществуването на общото споразумение, доколкото участието им в нарушението е установено с други доказателства.
- 182 Комисията оспорва основателността на доводите на жалбоподателя.

— Съображения на Общия съд

- 183 Първо, страните не спорят, че Споразумението GQ урежда организацията на картела относно проектите за КАГИ на световно равнище. Както обаче изтъква жалбоподателят, от една страна, в това споразумение не се споменава общото споразумение, и от друга страна, по смисъла на приложение 2 към това споразумение то изключва от приложното си поле Япония, дванадесетте държави — членки на Европейската общност по онова време, и пет други страни от Западна Европа.
- 184 От своя страна Споразумението EQ е споразумение по изпълнението на Споразумението GQ и се отнася по-конкретно до разпределянето на предвидената в последното споразумение обща „европейска“ квота. То обаче е сключено само от европейските предприятия. Следователно жалбоподателят не е страна по него. Освен това в Споразумението EQ не се споменава изрично общото споразумение.
- 185 При тези обстоятелства няма основание да се счита, че Споразумението GQ и Споразумението EQ представляват писмени доказателства за съществуването на общото споразумение.

186 Все пак липсата на изрично споменаване на това споразумение в текста на Споразумението GQ и на Споразумението EQ не означава, че такова споразумение не е съществувало. Впрочем следва да се отбележи, че задължение на група производители да не навлизат на пазар, запазен за друга група, като това, в което Комисията упреква японските производители, е лесно изпълнимо. Освен това по принцип изпълнението му не изисква взаимодействие между съответните предприятия. Следователно напълно възможно е такова задължение да съществува като неписана уговорка, което от друга страна намалява риска от разкриването му.

187 Също така, доколкото японските производители не са страна по Споразумението EQ, задължението за представяне на подкрепящи оферти, договорено в член 6 параграф 4 от него, не би могло да се отнася за тях. Следователно споменатата клауза не означава, че японските производители не са били възприемани като потенциални конкуренти на пазара на ЕИП.

188 Следва да се отбележи също, че както бе посочено в точка 169 по-горе, в съответствие с частта „E (E-Members)“, точка 4 от приложение 2 към Споразумението EQ, европейските производители са могли да взимат решение за уведомяването на групата на японските производители за някои проекти за КАГИ преди тяхното възлагане.

189 Това обстоятелство позволява да се отхвърлят в известна степен доводите на жалбоподателя, тъй като то подсказва, че според европейските производители японските производители са могли да се заинтересуват най-малко от процеса по възлагане на някои проекти за КАГИ в ЕИП и че следователно са потенциални конкуренти за тези проекти.

- 190 Все пак нищо в Споразумението EQ или в останалите посочени от Комисията доказателства не доказва, че този механизъм е бил прилаган от европейските производители или че японските производители са знаели за съществуването му.
- 191 Следователно Споразумението EQ е само улика за това, че японските производители са били считани за реални конкуренти за доставката на някои проекти за КАГИ в ЕИП, както твърди Комисията.
- 192 Второ, Комисията не е допуснала грешка, като е счела, че изявленията и свидетелските показания на АВВ, изявленията на Fuji относно съществуването на общото споразумение и изявленията на Hitachi относно уведомяването и осчетоводяването трябва да се считат за доказателства с по-голяма доказателствена стойност от оспорването на съществуването на общото споразумение от страна на жалбоподателя, Hitachi, Siemens, Toshiba и VA TESH и представените от тези предприятия доказателства.
- 193 Всъщност, за разлика от първата група доказателства, въпросното оспорване не противоречи на интересите на съответните предприятия, тъй като то има за цел да постави под въпрос наличието на каквото и да било нарушение на член 81 ЕО и на член 53 от Споразумението за ЕИП. Тази констатация важи и за свидетелските показания на служителите и бившите служители, като се има предвид, че както бе изложено в точка 59 по-горе, поначало не става въпрос за самостоятелно доказателство. От друга страна, що се отнася до общото споразумение, в представените свидетелски показания не се съдържат нови доказателства в сравнение с посочените от останалите адресати на изложението на възраженията.
- 194 Също така не може да се счита, че европейските предприятия, включително Siemens и VA TESH, не са имали интерес от оспорването на общото споразумение, тъй като в изложението на възраженията Комисията тълкува последното като тайно споразумение между европейските и японските производители

относно пазара на ЕИП, което следователно представлява нарушение на член 81 ЕО и на член 53 от Споразумението за ЕИП. Такава констатация обаче може да засегне интересите на европейските производители, най-малкото евентуално в случай че останалите твърдения за нарушение, в които ги упреква Комисията, не бъдат доказани надлежно.

- ¹⁹⁵ С оглед на гореизложеното следва да се заключи, че изтъкваните от жалбоподателя доказателства не поставят под въпрос стойността на изтъкваните от Комисията доказателства, които установяват съществуването на общото споразумение.

По възлагането на проектите за КАГИ в ЕИП

— Доводи на страните

- ¹⁹⁶ Жалбоподателят поддържа, че изтъкваните доказателства не установяват, че той е участвал в разпределението на проекти за КАГИ в ЕИП.
- ¹⁹⁷ Жалбоподателят признава, че е участвал в срещи с европейските производители, но поддържа, че тези срещи са се отнасяли единствено до Споразумението GQ и поради това не представляват нарушение на член 81 ЕО или на член 53 от Споразумението за ЕИП.

- 198 Жалбоподателят оспорва също така твърдението, че японските производители понякога са възнамерявали да отговорят на поканите за представяне на оферти по проекти за КАГИ в ЕИП. Той уточнява, че с едно единствено изключение, не е получавал покани за представяне на оферти от страна на европейски дружества през времетраенето на картела.
- 199 Що се отнася до различните доказателства, посочени в обжалваното решение, жалбоподателят заявява, че изобщо не е знаел за списъците на проекти, представени от АВВ и Fuji. Той изрично отрича да е знаел за испанския проект „MSP via GC“, датиращ от 1997 г., към който според един от списъците, представени от АВВ, той бил проявил интерес.
- 200 Също така представените от VA TESH доказателства, които са посочени в съображение 204 от обжалваното решение, не позволяват да се установи връзка между проектите за КАГИ в ЕИП и жалбоподателя или друг японски производител.
- 201 Комисията оспорва основателността на доводите на жалбоподателя.

— Съображения на Общия съд

- 202 В преписката не се съдържат доказателства, че проектите за КАГИ в ЕИП са бил обсъждани на срещите по Споразумение GQ, в които са участвали японските членове на картела.

203 Освен това от представените от АВВ и от Fuji списъци с проекти не следва, че проектите за КАГИ в ЕИП са били обсъждани с японските производители, с изключение на твърдения интерес на жалбоподателя към проекта „MSP via GC“ в Испания. Не е изключено обаче твърденият интерес на жалбоподателя към този проект, който се съдържа в представения от АВВ списък с проекти, да е резултат от грешка, предвид дължината на списъка с проекти и това, че Комисията не е открила други случаи на интерес от страна на японски производител към проект за КАГИ в ЕИП. Във всички случаи, съдържанието на списъка с проекти на АВВ не се подкрепя от други доказателства, и по-специално от списъка с проекти на Fuji, що се отнася до проекта „MSP via GC“, и следователно не може да се вземе предвид в това отношение.

204 Освен това, когато в съображение 125 от обжалваното решение Комисията посочва, че понякога японските производители са възнамерявали да отговорят на европейските покани за представяне на оферти, но по принцип са отказвали тези покани и са уведомявали европейските производители за съответните проекти, тя се основава единствено на изявленията на АВВ и на свидетелските показания на неговите служители. Ето защо, тъй като не е подкрепено от други доказателства, това твърдение не може да бъде взето предвид.

205 Накрая в посочените в съображение 204 от обжалваното решение ръкописни бележки на един от представителите на VA TЕСH се посочва, от една страна, проект за КАГИ в ЕИП, и от друга страна, указание, според което следва да се обсъди „пакет“ от проекти за КАГИ с японските производители. Двата въпросни откъса обаче са разделени от няколко страници, които съдържат бележки по други теми. Освен това споменаването на японските предприятия се предшества непосредствено от бележките за проект за КАГИ извън ЕИП. При тези обстоятелства посочените бележки не позволяват да се направят изводи за интереса на японските предприятия към проектите за КАГИ в Европа.

206 С оглед на гореизложеното следва да се заключи, че не е доказано, че японските производители са участвали във възлагането на проекти за КАГИ в ЕИП.

Обща преценка

— Доводи на страните

207 Най-напред, жалбоподателят изтъква, че обратно на твърдяното от Комисията, не е било необходимо да се защитават вътрешните пазари на двете групи производители. Според него не е съществувал риск или опасност японските производители да се превърнат в конкуренти на европейския пазар и обратно. Жалбоподателят изтъква също така, че е бил поканен само по изключение да представи оферта за проект за КАГИ в ЕИП в периода, за който се твърди, че е съществувал картелът.

208 Жалбоподателят добавя, че предметът и съдържанието на общото споразумение не са били установени. Според него, доказателствата, на които се позовава Комисията, не разкриват нито членовете на общото споразумение, нито датата на сключването му, нито съдбата му след прекратяване участието на Siemens и Hitachi в картела през 1999 г. Така представените от АВВ доказателства не установявали наличието на тайно споразумение, а представлявали „несъзнателен израз“ на това, че японските производители не са могли да навлязат на европейския пазар и обратно.

209 Впрочем Комисията не била отчела последиците от прекратяване на участието на Siemens и Hitachi в картела. Според жалбоподателя, ако се предположи,

че страните представляват взаимно реална конкурентна заплаха за пазарите на съответните страни по произход на производителя, общото споразумение би било поставено под въпрос след оттеглянето на двамата основни участници в Споразумението GQ. Освен това през двете години, през които Siemens и Hitachi не са участвали в споразумението, Hitachi било отчело продажби в Европа, а Siemens — в Япония.

210 Накрая, жалбоподателят поддържа, че не следва да се вземат предвид твърденията на Комисията относно „държавите по произход на производителя“ и относителността на механизма за уведомяване и осчетоводяване. Според него тези твърдения, и по-специално това, че японските предприятия са знаели за „държавите по произход на производителя“, не се подкрепят от никакви други доказателства, освен от свидетелските показания на г-н М. Все пак изявленията на последния, че идентичността и принадлежността на държавите по произход на производителя били ясно установени, не било необходимо да се обсъждат и предшестващи споразумението GQ, се опровергавали от други доказателства, на които се позовава Комисията, съгласно които тези елементи са еволюирали във времето. Следователно свидетелските показания на г-н М. не били достоверни по този въпрос.

211 Комисията оспорва основателността на доводите на жалбоподателя.

— Съображения на Общия съд

212 От направения в точки 107—175 по-горе анализ следва, първо, че в изявленията на АВВ и в свидетелските показания на неговите служители и на неговия бивш служител се посочва съществуването на общо споразумение, по силата на което европейските и японските производители са поели взаимно задължение да не навлизат на вътрешните пазари на другата група. Посочените доказателства

позволяват да се определят страните по споразумението, между които е и жалбоподателят, и да се заключи, че макар вероятно да предхожда Споразумението GQ, то е било сключено най-късно в момента на сключване на последното споразумение.

- 213 Второ, съществуването на посоченото по-горе взаимно споразумение се потвърждава от предложението, направено по време на срещата от 10 юли 2002 г. от Alstom. Съществуването на задължение за японските предприятия да не навлизат на европейския пазар се потвърждава и от изявленията на Fuji.
- 214 Трето, от изявленията и свидетелските показания на АВВ, подкрепени от изявленията на Hitachi, следва, че японските производители са приемали, поне що се отнася до периода от 1988 г. до 1999 г., редовното уведомяване за резултатите от възлагането на някои проекти за КАГИ в ЕИП и тяхното осчетоводяване от общата „европейска“ квота, предвидена в Споразумението GQ. Освен това съгласно част „Е (E-Members)“, точка 4 от приложение 2 към Споразумението EQ европейските производители са предвидили възможността да съобщават на японските производители подробности относно някои проекти за КАГИ в ЕИП преди възлагането им. Тези две обстоятелства подсказват, обратно на твърдяното от жалбоподателя, че японските производители са били считани за реални конкуренти за доставката на някои проекти за КАГИ в ЕИП, но са поели задължението да не навлизат на европейския пазар в замяна на по-голям дял от проектите за КАГИ в други региони. Следователно те са косвено доказателство за наличието на взаимна договорка между европейските и японските производители.
- 215 Така посочените от Комисията доказателства подкрепят твърденията ѝ за съществуването на общото споразумение, така както са обобщени в точка 90 по-горе. Посочените от жалбоподателя и разгледани в точки 183—195 по-горе доказателства обаче не могат да поставят под съмнение посочените твърдения.

- 216 В това отношение не бе установено, че японските предприятия са участвали заедно с европейските производители във възлагането на проекти за КАГИ в ЕИП. Следва да се посочи обаче, че с оглед на естеството на твърдяното им задължение по силата на общото споразумение, от участието им в това възлагане не би имало полза. Всъщност японските производители нямали никакъв интерес да се намесват във възлагането на проекти за КАГИ в ЕИП, които са се ангажирали да не печелят. Единственият им интерес би бил да узнаят стойността на съответните проекти и това на кого са били възложени, за да могат да контролират осчетоводяването в общата „европейска“ квота, предвидена в Споразумението GQ. Поне що се отнася до периода от 1988 г. до 1999 г. обаче, тази информация е била съобщавана на японските производители посредством механизма за уведомяване.
- 217 Що се отнася до последиците от прекратяване на участието на Siemens и Hitachi в картела, следва да се отбележи, от една страна, че от съображение 187 от обжалваното решение и от свидетелските показания на г-н М. следва, че това събитие се е отразило отрицателно на ефективността на картела, без обаче той да се „разпадне“. От друга страна, периодът на отсъствие на двете предприятия е недостатъчен, за да може да се извърши съществено навлизане на пазара на ЕИП, като се имат предвид, най-напред, съществуването на някои пречки от технически и търговски характер, което не се оспорва от Комисията, след това фактът, че привилегированото положение на отделни производители на техните вътрешни пазари е било изкуствено засилено от наличието на картела между 1988 г. и 1999 г., и накрая обстоятелството, че както следва от свидетелските показания на г-н М, другите производители са обмисляли да предприемат ответни мерки срещу Siemens и Hitachi.
- 218 Накрая, не е необходимо да се доказва, от една страна, че механизмът за уведомяване и осчетоводяване не се е отнасял до проектите за КАГИ в европейските държави по произход на производителя, и от друга страна, че Япония е държава по произход на производителя, поради което посоченият механизъм може да се счита за улика за съществуването на общото споразумение по силата на направеното точки 174 и 214 по-горе разсъждение. Следователно обстоятелството, че свидетелските показания на г-н М. по този въпрос не се подкрепят от други доказателства, е без значение.

- 219 Следва да се отбележи също, че не може да се констатира никакво несъответствие между свидетелските показания на г-н М. и останалите доказателства, на които се позовава Комисията, що се отнася до концепцията за държавите по произход на производителя. Всъщност г-н М. счита, че тъй като самото понятие за общо споразумение, като взаимно задължение за ненавлизване на вътрешния пазар на другата група, е съвсем ясно установено, не е необходимо това споразумение да бъде обсъждано и предшества Споразумението GQ. Като изхожда от това, по-нататък в показанията си самият г-н М. посочва, че в някои случаи принадлежността към дадена държава по произход на производителя е еволюирала поради сливане между отделните оператори.
- 220 С оглед всичко изложено по-горе следва да се заключи, че съществуването на общо споразумение е доказано надлежно и че Комисията не е превишила правомощията си, като е санкционирала участието на жалбоподателя в същото това споразумение.
- 221 Ето защо първото правно основание следва да се отхвърли.
- 222 Впрочем, както бе обяснено в точка 95 по-горе, тъй като Комисията не се позовава единствено на поведението на въпросните предприятия на пазара, за да заключи, че е налице твърдяното нарушение, не е достатъчно жалбоподателят да предложи друго правдоподобно обяснение на фактите, различно от приетото от Комисията. Оттук следва, че третото правно основание трябва да се отхвърли.
- 223 Освен това заключението, че наличието на общо споразумение е надлежно доказано, означава, че Комисията е понесла тежестта на доказване, която тежи върху нея, и следователно е спазила принципа на презумпцията за невиновност. Ето защо четвъртото правно основание следва да се отхвърли.

224 Накрая, от гореизложеното следва, че Комисията е могла да направи извод за съществуването на общото споразумение, без да взема предвид като уличаващи доказателства становището на Fuji, което не е било съобщено на жалбоподателя, и претендираната неутрална позиция на Alstom и Areva. Следователно в съответствие с изложеното в точка 51 по-горе следва да се отхвърли окончателно четиринадесетото правно основание, изведено от твърдяно нарушение на правото на достъп до преписката.

По второто правно основание, изведено от това, че Комисията не е доказала наличието на споразумение, което нарушава член 81 ЕО и член 53 от Споразумението за ЕИП

— Доводи на страните

225 Жалбоподателят поддържа, че Комисията не е установила наличието на споразумение, което да обосновава прилагането на член 81 ЕО и член 53 от Споразумението за ЕИП. Според него Комисията не е посочила момента, в който страните са изразили своята обща воля да възприемат определено пазарно поведение, и не е представила доказателства за контакти, обсъждания или споразумения между тях. При липсата на доказателства обаче горепосочените разпоредби не могат да забранят на няколко лица да стигнат до един и същи извод по някои въпроси.

226 Комисията оспорва основателността на доводите на жалбоподателя.

— Съображения на Общия съд

- 227 Съгласно съдебната практика Комисията трябва да събере достатъчно точни и взаимно подкрепящи се доказателства, за да обоснове твърдото убеждение, че твърдяното нарушение представлява споразумение или съгласувана практика по смисъла на член 81, параграф 1 ЕО (Решение на Общия съд от 21 януари 1999 г. по дело *Riviera Auto Service* и др./Комисия, T-185/96, T-189/96 и T-190/96, *Resueil*, стр. II-93, точка 47). Горепосочената съдебна практика е приложима по аналогия към член 53, параграф 1 от Споразумението за ЕИП.
- 228 В настоящия случай в обжалваното решение Комисията не се произнася изрично по въпроса дали поведението, в което са упрекнати японските производители, представлява споразумение или съгласувана практика. В съображение 248 от обжалваното решение тя се ограничава до това да отбележи, че нарушението се състои от множество действия, които могат да бъдат квалифицирани като споразумения или съгласувани практики.
- 229 Поради това първо следва да се провери дали общото споразумение представлява споразумение между предприятия по смисъла на член 81, параграф 1 ЕО и на член 53, параграф 1 от Споразумението за ЕИП.
- 230 В това отношение, за да има споразумение по смисъла на гореспоменатите разпоредби, е достатъчно съответните предприятия да са изразили своята обща воля да възприемат определено пазарно поведение (вж. по аналогия Решение по дело *Cimenteries CBR* и др./Комисия, точка 86 по-горе, точка 958 и цитираната съдебна практика). Да се отчитат конкретните последици от едно споразумение е ненужно, при положение че то има за цел ограничаването на конкуренцията

(вж. Решение по дело Cimenteries CBR и др./Комисия, точка 86 по-горе, точка 837 и цитираната съдебна практика).

- 231 В настоящия случай обаче от отделните изтъкнати от Комисията доказателства, и по-специално от изявленията на АВВ и на Fuji и от свидетелските показания на г-н М. и г-н V.-А., следва, че най-късно към момента на сключване на Споразумението GQ европейските и японските производители са се задължили взаимно да не навлизат на вътрешните пазари на другата група. Наличието на взаимно задължение непременно предполага наличието на обща воля, дори и да липсват елементите, които позволяват да се определи с точност моментът на изразяване на тази воля или формализират изразяването ѝ. Освен това от точка 116 по-горе следва, че г-н М. счита, че на срещите, на които е присъствал, не е било необходимо да се посочва общото споразумение, тъй като всички участници в картела са били запознати със съдържанието на това споразумение и то е било прието и прилагано, без да е било необходимо да се обсъжда изрично. Също така, както бе посочено в точка 123 по-горе, г-н V.-А. заявява, че е участвал в изрично обсъждане между европейските предприятия и представителя на японско предприятие относно спазването на общото споразумение.
- 232 Освен това фактът, удостоверен от изявленията и свидетелските показания на АВВ и от изявленията на Hitachi, според които в продължение на много години японските производители са приемали редовното уведомяване на резултатите от възлагането на някои проекти за КАГИ в ЕИП и осчетоводяването им от предвидената в Споразумението GQ обща „европейска“ квота, е несъвместим с обикновено паралелно поведение на конкуренти без каквото и да било съгласуване на воли.
- 233 Също така общото споразумение е имало за цел да определи поведението на японските предприятия по отношение на пазара на ЕИП, тъй като последните са поели задължението да не навлизат на този пазар. Затова посоченото споразумение действително представлява ограничение на пазара на ЕИП в полза на европейските производители.

- 234 Следователно Комисията основателно е констатирала, че общото споразумение представлява споразумение между предприятия по смисъла на член 81, параграф 1 ЕО и на член 53, параграф 1 от Споразумението за ЕИП.
- 235 При тези обстоятелства по-нататък не е необходимо да се разглежда дали общото споразумение представлява съгласувана практика по смисъла на същите разпоредби.
- 236 С оглед на всичко изложено по-горе следва да се отхвърли второто правно основание.

По тринадесетото правно основание, изведено от това, че Комисията е допуснала грешка при определяне на продължителността на картела

— Доводи на страните

- 237 Жалбоподателят поддържа, от една страна, че след прекратяването на участието на Siemens в картела през септември 1999 г., намалената група, която обединява останалите предприятия, се превръща в по-гъвкав дискуссионен форум, без антиконкурентна цели или действие по отношение на Европейския съюз.
- 238 От друга страна, възобновяването на участието на Siemens в картела през 2002 г. не било довело до споразумения, които да имат за предмет или резултат ограничаване на конкуренцията в Европа, тъй като Hitachi отхвърля предложението на Alstom за запазване на европейския и японския пазар, съответно за европейските и японските производители.

239 Следователно жалбоподателят счита, че неправилно му е наложена глоба за периода от 1 септември 1999 г. до 11 май 2004 г., или най-малкото за периода от 10 юли 2002 г. до 11 май 2004 г.

240 Комисията оспорва основателността на доводите на жалбоподателя.

— Съображения на Общия съд

241 Съгласно съдебната практика, когато има спор относно наличието на нарушение, изискването за правна сигурност в полза на икономическите оператори задължава Комисията, върху която пада тежестта да докаже констатираните от нея нарушения, да представи доказателства, с които може да се установи надлежно наличието на конститутивните елементи на нарушението. Що се отнася по-специално до твърдяната продължителност на нарушението, самият принцип на правната сигурност налага, когато липсват преки доказателства за продължителността на нарушението, Комисията да представи поне доказателства, които се отнасят до достатъчно близки по време факти, така че да може разумно да се приеме, че между две точно определени дати извършването на нарушение е било непрекъснато (Решение на Общия съд от 7 юли 1994 г. по дело *Dunlop Slazenger/Комисия*, T-43/92, Recueil, стр. II-441, точка 79, Решение на Общия съд от 6 юли 2000 г. по дело *Volkswagen/Комисия*, T-62/98, Recueil, стр. II-2707, точка 188 и Решение на Общия съд от 5 април 2006 г. по дело *Degussa/Комисия*, T-279/02, Recueil, стр. II-897, точки 114 и 153).

242 Освен това фактът, че за определени периоди от време не е доказано наличието на продължавано нарушение, не е пречка да се приеме, че общият период на нарушението надхвърля въпросните периоди, когато тази констатация се

основава на обективни и съгласувани улики. В случаите на нарушение, което продължава много години, фактът, че картелът има проявления през различни периоди, разделени от по-дълги или по-къси промеждутъци на бездействие, не оказва влияние върху съществуването на този картел, доколкото различните действия, които съставляват нарушението, имат една и съща цел и са част от едно-единствено продължавано нарушение (Решение на Съда от 21 септември 2006 г. по дело Technische Unie/Комисия, C-113/04 P, Recueil, стр. I-8831, точка 169).

²⁴³ В случая в самото начало следва да се посочи, че доколкото задължението на японските предприятия по силата на общото споразумение се състои не в конкретно действие, а в бездействие, изключително трудно е да се докаже, че това споразумение е спазвано непрекъснато.

²⁴⁴ Все пак, първо, от свидетелските показания на г-н М. се установява, че до края на участието му в картела през юни 2002 г. както Споразумението GQ, така и общото споразумение са продължили да се прилагат с участието на японски предприятия, различни от Hitachi, независимо от факта, че поради отсъствието на последното и на Siemens функционирането на картела не било толкова ефективно. Останалите свидетелски показания на служителите на ABB потвърждават, че общото споразумение се е прилагало непрекъснато в периода от юли 2002 г. до май 2004 г. Съдържанието на разглежданите свидетелски показания е отразено и в изявленията на ABB.

²⁴⁵ Второ, в отговора си на изложението на възраженията Fuji потвърждава, че японските предприятия са участвали в нарушението, включително в общото споразумение, до септември 2000 г. — датата, на която то твърди, че е напуснало картела.

- 246 Трето, в точка 144 по-горе бе направен изводът, че на срещата от 10 юли 2002 г. Alstom е предложило страните от Централна и Източна Европа да бъдат включени в обхвата на общото споразумение. Обратно на твърдяното от жалбоподателя, това обстоятелство означава, че посоченото споразумение е съществувало както на датата на срещата, така и в рамките на определен период преди и след нея.
- 247 Четвърто, трайното отсъствие на японските производители от европейския пазар на проекти за КАГИ през съответния период също представлява улика, създаваща впечатление, че общото споразумение е продължавало да се прилага.
- 248 Пето, доколкото, от една страна, жалбоподателят не оспорва изрично факта, че Комисията е направила извод, че е налице едно-единствено нарушение, което обхваща по-специално общото споразумение и Споразумението GQ, и от друга страна, че разглеждането на първото, второто, третото и четвъртото правно основание не позволява на Съда да констатира, че Комисията е направила грешка в това отношение, следва да се приеме, че доказателството за непрекъснатото функциониране на Споразумението GQ е относима улика за това, че общото споразумение също е прилагано през посочения период. Всъщност, като се има предвид, че става въпрос за едно-единствено нарушение, възможно е преустановяването на действието на общото споразумение да е попречило на функционирането на Споразумението GQ.
- 249 Жалбоподателят обаче не оспорва направените в съображения 191—198 от обжалваното решение констатации, според които през декември 2000 г. и през януари 2001 г. са били обменени редица факсове относно възлагането на проекти по силата на Споразумението GQ през декември 2000 г. и януари 2001 г., относно срещите в рамките на Споразумението GQ, които е трябвало да се проведат през 2000 г. и 2001 г., както и относно споразуменията за някои проекти за КАГИ, сключени през 1998 г. и 1999 г. и изпълнявани до октомври 2001 г.

- 250 Освен това жалбоподателят не изтъква доводи, които да поставят под въпрос по-специално констатациите на Комисията, направени в съображения 199—216 от обжалваното решение и отнасящи се до възобновяване на участието на Hitachi, Siemens и VA TESH в картела и продължението му между юли 2002 г. и 2004 г.
- 251 С оглед на тези аспекти доводите на жалбоподателя, че през съответния период срещите в рамките на Споразумението GQ са се превърнали в дискуссионен форум без антиконкурентна цел или антиконкурентно действие, не могат да се приемат. Това е вярно в още по-голяма степен, тъй като тези доводи не са потвърдени от други доказателства освен изявленията на Toshiba.
- 252 Поради това следва да се приеме, че сочените от Комисията доказателства относно прилагането на общото споразумение и на Споразумението GQ между септември 1999 г. и март 2004 г. се отнасят до факти, които са достатъчно близки по време, а това означава, че що се отнася до съответния период, продължаваното нарушение е доказано.
- 253 Ето защо следва да се отхвърли тринадесетото правно основание.
- 254 Тъй като не може да бъде уважено нито едно от правните основания, изтъкнати в подкрепа на главното искане, то следва да бъде отхвърлено.

2. По направеното при условията на евентуалност искане за отмяна на член 2, букви ж) и з) от обжалваното решение в частта им, която се отнася до жалбоподателя

255 Най-напред следва да се разгледа петото правно основание, изведено от това, че Комисията е нарушила принципите на равно третиране и на пропорционалност, като е изчислила началния размер на наложената на жалбоподателя глоба въз основа на оборота за 2001 г.

Доводи на страните

256 Жалбоподателят поддържа, че Комисията е нарушила принципите на равно третиране и на пропорционалност, като е изчислила началния размер на глобата на японските производители въз основа на световните им продажба на КАГИ за 2001 г., докато по отношение на европейските производители тя се основала на продажбите за 2003 г.

257 От една страна, Комисията не била посочила обективна обосновка за нееднакво третиране на японските производители. Според жалбоподателя фактът, че той е избрал, в рамките на една законна търговска стратегия, да упражнява дейността си в областта на КАГИ посредством ТМ Т & D, е без значение в това отношение, тъй като колебанията на пазара, настъпили след 2003 г., биха засегнали положението му, дори и да ако бе направил различен избор. В случая Комисията трябвало да вземе като начален размер част от оборота на ТМ Т & D, която съответства на притежавания от жалбоподателя дял от дружествения капитал. Впрочем същият метод бил приложен по отношение на Schneider, що се отнася до участието му в общо дружество с VA TECH.

- 258 От друга страна, според жалбоподателя подходът на Комисията е довел до това, че приложеният спрямо него начален размер е бил изчислен въз основа на година, през която положението на пазара е било коренно различно от годината, въз основа на която са направени изчисленията за европейските предприятия, и това е довело до надценяване на тежестта на участието му в нарушението. В това отношение жалбоподателят изтъква, че в периода от 2001 г. до 2003 г. както европейският и японският пазар на КАГИ като цяло, така и оборотът му в тази област бележат значителен спад.
- 259 Комисията припомня правото си на преценка относно избора на елементите, които ще вземе предвид при определяне размера на глобата, тъй като това обстоятелство оказва влияние върху степента на съдебен контрол в тази област. От това тя заключава, че доводи, които се основават на общите принципи на правото, могат да ограничат посоченото право на преценка само ако то е било упражнено при явно незачитане на конкретните обстоятелства.
- 260 Комисията добавя, че щом като нарушението е определено като много сериозно, както в случая, тя има право да приложи различно третиране, за да отрази действителната способност на предприятията да нанесат съществени вреди на конкуренцията и за да осигури достатъчно възпиращо въздействие.
- 261 В случая обаче началният размер на глобата на жалбоподателя е бил определен съгласно горепосочените критерии. Две хиляди и първа година е била избрана, тъй като е последната преди прехвърляне на дейността в областта на КАГИ от жалбоподателя на ТМ Т & Д. Според Комисията тази разлика в третирането е оправдана, поради факта че през по-голямата част от времетраенето на картела жалбоподателят е участвал в него като индивидуално предприятие, което означава, че продажбите за 2003 г. не отразяват вярно действителната способност на жалбоподателя да нанесе вреди на конкуренцията.

- 262 Впрочем според Комисията сам по себе си фактът, че 2001 г. е била по-добра за жалбоподателя от 2003 г., не е достатъчен, за да се поддържа, че началният размер е непропорционален.
- 263 На последно място, Комисията отбелязва, че не е определила отделен начален размер за ТМ Т & D, за да не налага недължима тежест на жалбоподателя.

Съображения на Общия съд

- 264 В самото начало следва да се припомни, че Комисията разполага със свобода на преценка при определянето на размера на глобите, с цел да насочи поведението на предприятията към спазване на правилата в областта на конкуренцията (вж. Решение на Общия съд от 29 април 2004 г. по дело Tokai Carbon и др./Комисия, T-236/01, T-239/01, T-244/01-T-246/01, T-251/01 и T-252/01, Recueil, стр. II-1181, точка 216 и цитираната съдебна практика).
- 265 Размерът на глобата се определя от Комисията според тежестта на нарушението и ако има основание в зависимост от неговата продължителност. Тежестта на нарушението трябва да се установи според критерии като специфичните обстоятелства в конкретния случай, неговия контекст и възпиращото действие на глобите. Трябва да се вземат предвид обективни елементи като съдържанието и продължителността на антиконкурентните действия, броят и интензитетът им, обхватът на засегнатия пазар и засягането на икономическия обществен ред. При анализа трябва да се отчитат и относителното значение и пазарният дял на носещите отговорност предприятия, както и евентуалното наличие на повторност (Решение по дело Aalborg Portland и др./Комисия, точка 39 по-горе, точки 89—91).

- 266 Все пак винаги когато Комисията решава да наложи глоби по силата на правото на конкуренцията, тя е длъжна да спазва общите принципи на правото, сред които е принципът за равно третиране, така както е тълкуван от общностните юрисдикции (Решение на Общия съд от 27 септември 2006 г. по дело Archer Daniels Midland/Комисия, T-59/02, Recueil, стр. II-3627, точка 315).
- 267 Според постоянната съдебна практика принципът за равно третиране или за недопускане на дискриминация изисква да не се третират по различен начин сходни положения и да не се третират еднакво различни положения, освен ако такова третиране не е обективно обосновано (вж. Решение на Общия съд от 14 май 1998 г. по дело ВРВ de Eendracht/Комисия, T-311/94, Recueil, стр. II-1129, точка 309 и цитираната съдебна практика)
- 268 Доколкото с оглед на определянето на съотношението между глобите, които трябва да се наложат, е допустимо за основа да се приеме оборотът на участващите в едно и също нарушение предприятия, периодът, който трябва да се вземе предвид, следва да се определи по такъв начин, че получените числа да могат във възможно най-голяма степен да бъдат сравними (Решение на Съда от 7 юни 1983 г. по дело Musique Diffusion française и др./Комисия, 100/80-103/80, Recueil, стр. 1825, точка 122).
- 269 От своя страна принципът на пропорционалност изисква актовете на институциите да не надхвърлят границите на подходящото и необходимото за постигане на легитимно преследваните с разглежданата правна уредба цели, като се има предвид, че когато има избор между няколко подходящи мерки, следва да се прибегне до мярката, която създава най-малко ограничения, и че породените от нея неудобства не трябва да са несъразмерни с тези цели (Решение на Съда от 13 ноември 1990 г. по дело Fedesa и др., C-331/88, Recueil, стр. I-4023, точка 13 и Решение на Съда от 5 май 1998 г. по дело Обединено кралство/Комисия, C-180/96, Recueil, стр. I-2265, точка 96).

270 В случая от съображения 480—490 от обжалваното решение следва, че при определянето на началните размери Комисията е решила в съответствие с точка 1 А от Насоките относно метода за определяне на размера на глобите да третира по различен начин участниците в картела в зависимост от тяхната възможност да нарушат конкуренцията. За тази цел тя класира отделните предприятия в пет групи според относителното значение на техния световен оборот от продажбите на КАГИ. В тази обстановка Комисията приема, че оборотът, който се отнася единствено до пазара на ЕИП, не представлява надежден критерий за преценка, доколкото общото споразумение е имало за цел да осигури отсъствието на японските производители от същия този пазар.

271 Що се отнася до избора на референтната година, от съображения 481, 482 и 484 от обжалваното решение следва, че при определянето на стойността на продажбите в световен мащаб, по отношение на жалбоподателя, Fuji, Hitachi и Toshiba Комисията се е основала на 2001 г., а по отношение на европейските производители — на 2003 г., а именно последната пълна година на нарушението. Освен това изчисляването на началния размер на глобите на жалбоподателя, на Fuji, на Hitachi и на Toshiba за периода на участието им в картела като отделни предприятия, е направено въз основа на оборота им за 2001 г., докато началният размер на глобите на европейските производители е изчислен въз основа на оборота им за 2003 г.

272 Ето защо следва да се констатира, че що се отнася до избора на референтната година, Комисията не е третирила еднакво японските производители, сред които е и жалбоподателят, и европейските производители. Ето защо по силата на цитираната в точка 267 по-горе съдебна практика трябва да се провери дали това различно третиране е обективно обосновано.

273 В това отношение в съображение 482 от обжалваното решение Комисията е посочила, че прилагането на 2001 г. спрямо жалбоподателя е било обосновано от

факта, че през по-голямата част от периода на нарушението той е участвал в картела като отделно предприятие, а не чрез съвместното дружество ТМ Т & D, което поема дейността на жалбоподателя и на Toshiba в областта на КАГИ през 2002 г.

274 По време на съдебното заседание Комисията уточнява, че целта ѝ е била да вземе предвид неравното конкурентно положение на двамата акционери на ТМ Т & D в момента на създаването на последното, което се дължи на факта, че жалбоподателят притежава значително по-голяма част от световния пазар на КАГИ в сравнение с Toshiba. Според Комисията позоваването на тази последна пълна година от участието на жалбоподателя и на Toshiba в картела като отделни предприятия, тоест на 2001 г., позволява да се отчете това неравенство при определянето на размера на глобите, за разлика от метода, който се състои в разделянето на реализирания през 2003 г. от ТМ Т & D оборот между двамата акционери в зависимост от съответното им дялово участие в съвместното дружество.

275 Изложената от Комисията цел е законосъобразна, тъй като позволява да се сравни възможността на акционерите на съвместно дружество да нарушат конкуренцията в периода, предхождащ създаването на последното. Освен това от съображение 489 от обжалваното решение следва, че същата цел е преследвана в случая на Schneider, в който липсата на цифрови данни за оборота на дружеството през 2001 г. или 2003 г. е принудила Комисията да приеме за начален размер участието на Schneider в капитала на общото дружество. Що се отнася обаче до жалбоподателя, били са налице съответни данни за оборота както за 2001 г., така и за 2003 г.

276 В случая обаче изглежда, че Комисията е могла да използва други методи, за да постигне преследвания от нея резултат, без да третира неравно японските производители, от една страна, и европейските производители, от друга страна, що се отнася до избора на референтната година. Така например при определянето на глобите на жалбоподателя и на Toshiba за периода, предхождащ създаването

на ТМ Т & D, Комисията е могла да се основе на началния размер на глобата на последното, изчислен чрез оборота за 2003 г. и разделен между жалбоподателя и Toshiba в зависимост от съотношението на продажбите на КАГИ, които са осъществени през последната година, предхождаща създаването на съвместното дружество, тоест през 2001 г.

277 Поради това следва да се констатира, че в случая желанието на Комисията да възпроизведе вярно относителното положение на жалбоподателя и на Toshiba при определянето на глобите не обосновава неравното третиране на жалбоподателя.

278 С оглед на изложеното по-горе следва да се направи изводът, че като е избрала 2001 г. за референтна година за определянето на стойността на продажбите на японските производители в световен мащаб и за изчисляването на наложената на жалбоподателя глоба за самостоятелното му участие в картела, Комисията е нарушила принципа на равно третиране.

279 Това нарушение опорочава пряко изчисляването на глобата, наложена на жалбоподателя съгласно член 2, буква ж) от обжалваното решение, за участието му в картела като отделно предприятие. Чрез определянето на стойността на продажбите в световен мащаб и на пазарните дялове това нарушение засяга непряко изчисляването на глобата, наложена на жалбоподателя съгласно член 2, буква з) от обжалваното решение, която се отнася до периода на съществуването на ТМ Т & D.

280 Поради това следва да се уважи петото правно основание и в резултат на това да се отмени член 2, букви ж) и з) от обжалваното решение.

- 281 Освен това не следва да се разглеждат изтъкнатите от жалбоподателя от шесто до дванадесето правно основание. Всъщност, дори тези правни основания да бъдат уважени, това не би могло да доведе до отмяна на обжалваното решение, по-съществена по обхват от тази, която е приета в предходната точка.
- 282 На последно място, като се има предвид, че е уважено искането на жалбоподателя, направено при условия на евентуалност, няма основание за произнасянето по искането му, направено при условия на последваща евентуалност, нито по молбата му за предприемане на процесуално-организационни действия.

По съдебните разноски

- 283 Съгласно член 87, параграф 3 от Процедурния правилник Общият съд може да разпреди съдебните разноски или да реши всяка страна да понесе направените от нея разноски, ако всяка от страните е загубила по едно или няколко от предявените основания.
- 284 Доколкото искането за отмяна на член 1 от обжалваното решение е отхвърлено, жалбоподателят е загубил по съществена част от исканията си, въпреки че е спечелил по друга част от тези искания.

285 При тези обстоятелства следва да се приеме, че жалбоподателят понася три четвърти от съдебните разноски, направени от страните пред Общия съд, а Комисията понася една четвърт от тези разноски.

По изложените съображения

ОБЩИЯТ СЪД (втори състав)

реши:

- 1) **Отменя член 2, букви ж) и з) от Решение С (2006) 6762 окончателен на Комисията от 24 януари 2007 година относно производство по член 81 [ЕО] и член 53 от Споразумението за ЕИП (преписка COMP/F/38.899 — Комутационни апарати с газова изолация) в частта, която се отнася до Mitsubishi Electric Corp.**

- 2) **Отхвърля жалбата в останалата ѝ част.**

- 3) **Mitsubishi Electric понася три четвърти от съдебните разноски, направени от страните пред Общия съд.**

- 4) Европейската комисия понася една четвърт от съдебните разноски, направени от страните пред Общия съд.

Pelikánová

Jürimäe

Soldevila Fragoso

Постановено в публично съдебно заседание в Люксембург на 12 юли 2011 година.

Подписи

Съдържание

Обстоятелства, предхождащи спора	II - 4229
1. Жалбоподател	II - 4229
2. Стоки	II - 4230
3. Административно производство	II - 4230
4. Обжалвано решение	II - 4231
Производство и искания на страните	II - 4233
От правна страна	II - 4236
1. По главното искане, насочено към отмяната на обжалваното решение в частта му, която се отнася до жалбоподателя и до ТМ Т & Д.	II - 4238
По четиринадесетото правно основание, изведено от това, че Комисията е нарушила правото на защита на жалбоподателя и правото му на справедлив процес, като не му е предоставила достъп до оневиняващите и уличаващите доказателства	II - 4238
Доводи на страните	II - 4238
Съображения на Общия съд	II - 4240
По петнадесетото правно основание, извлечено от това, че Комисията е нарушила правото на защита на жалбоподателя, като не му е съобщила заключението си относно теорията за компенсация, характерна за общото споразумение	II - 4247
Доводи на страните	II - 4247
Съображения на Общия съд	II - 4248

По първото, третото и четвъртото правно основание, изведени от това, че Комисията не е доказала участието на жалбоподателя в твърдения картел, от това, че е допуснала грешка, като е отхвърлила доказателствата, които обясняват отсъствието му от европейския пазар и невъзможността той да навлезе на този пазар, и от това, че е нарушила правилата за доказване, като е обърнала тежестта на доказване и по този начин е нарушила презумпцията за невинност	II - 4250
По представените от ABB доказателства	II - 4258
— Доводи на страните	II - 4258
— Съображения на Общия съд	II - 4260
По потвърждаването на представените от ABB доказателства	II - 4267
— Доводи на страните	II - 4267
— Съображения на Общия съд	II - 4268
По механизма за уведомяване и осчетоводяване	II - 4272
— Доводи на страните	II - 4272
— Съображения на Общия съд	II - 4274
По доказателствата, за които се твърди, че опровергават съществуването на общото споразумение	II - 4279
— Доводи на страните	II - 4279
— Съображения на Общия съд	II - 4281
По възлагането на проектите за КАГИ в ЕИП	II - 4284
— Доводи на страните	II - 4284
— Съображения на Общия съд	II - 4285
Обща преценка	II - 4287
— Доводи на страните	II - 4287
— Съображения на Общия съд	II - 4288

По второто правно основание, изведено от това, че Комисията не е доказала наличието на споразумение, което нарушава член 81 ЕО и член 53 от Споразумението за ЕИП	II - 4292
— Доводи на страните	II - 4292
— Съображения на Общия съд	II - 4293
По тринадесетото правно основание, изведено от това, че Комисията е допуснала грешка при определяне на продължителността на картела	II - 4295
— Доводи на страните	II - 4295
— Съображения на Общия съд	II - 4296
2. По направеното при условията на евентуалност искане за отмяна на член 2, букви ж) и з) от обжалваното решение в частта им, която се отнася до жалбоподателя	II - 4300
Доводи на страните	II - 4300
Съображения на Общия съд	II - 4302
По съдебните разноски	II - 4307